

ERDÉLYI GAZDA

Sz. 905—1902.

Hirdetmény.

A fogarasi m. kir. állami ménesbirtok folyó évi tavaszi, 600 q. buza korpa szükségletének fedezése céljából 1902. évi április hó 21-én d. e. 11 órakor Fogarason, a m. kir. állami ménesbirtok igazgatóságánál írásbeli ajánlati versenytárgyalás fog tartatni.

Ezen korpszállítást elnyerni éhajtók zárt írásbeli, 1 koronás bélyeggel és 10% bánatpénzzel ellátott ajánlataikat a fogarasi m. kir. állami ménesbirtok igazgatóságához a megnevezett nap déli 11 órájáig annál is inkább nyujtsák be, mivel a későbbben érkező ajánlatok nem lesznek figyelembe vehetők.

A részletes szállítási feltételek bármikor megtekinthetők a hivatalos órák alatt a m. kir. gazd. Főigazgató úrnál (Budapest, földmiv. m. kir. Ministerium) vagy a m. kir. állami ménesbirtok igazgatóságánál Fogarason.

(881.)

Földmiv. m. kir. Miniszter.

1900. évi forgalom 26000 zsák.

Felhívjuk a t. cz. gazdaközönség
figyelmét

a budapesti gyapju-aukceziókra.

melyek az év folyamán több sorozatban,
nevezetesen

július és szeptember hónapokban
tartatnak meg.

Az aukceziókra felküldött és „Gyapjuárverési vállalat Budapest, Dunaparti teherpályaudvar” címzett gyapjuküldemények a M. Á. V. összes vonalain tetemes díjkedvezményben, valamint ingyen raktározásban részesülnek.

Bejelentéseket elfogad és mindennemű felvilágosítással szolgál:

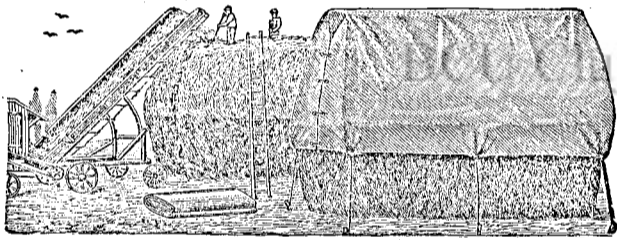
Gyapjuárverési vállalat (789.)

HELLER M. ÉS TÁRSA

BUDAPEST, V., Erzsébet-tér 13.

VIZMENTES PONYVÁK

KAZAL, MOZDONY és CSÉPLŐGÉPEKRE.

Elpusztíthatatlan minőségben

Repczeponyvák,
Vitorla-vászon
ponyvák,
Kocsi-ponyvák.

— Alapított 1830. —
Cs. kir. szab. vizmentes szövetgyár.
— 46 kiténtetés. —

ELSINGER M. J. és FIAI Budapest,
v., Mária-Valeria-u. 10. szám.
(Thonet-udvar.)

Sürgőnyezim: „Elsinger Budapest, Thonet-udvar”

Vizmentes Ponyvák

elismert kitűnő minőség — □ metr. 1 k, 70 fillér és följebb,

Zsákok Tarpaulin- varrással és varrás nélkül 68 fillér és följebb
Rovatkás- Sátrak, esőköpenyek, öltönyök.
Kender- kendertömlő, tűzi és itató-vedrek.

Árjegyzék és minták ingyen és bérmentve. — Leggyorsabb kiszolgálás. —
Minden város jobb üzleteiben a mi gyártmányainkat tartják és szíveskedjék határozottan Elsinger gyártmányt kérni. (880.)

Sz. 638—1902.

Hirdetmény.

A szamosújvári kir. országos fegyintézet részére a folyó évi május hó 5-én délelőtt 11 óráig beadandó írásbeli zárt ajánlatok alapján beszerzendő *600 méter-mázsa szürke, erdélyi, szálás, mosatlan gyapjunak* szállítása tárgyában, annak megjegyzése mellett, hogy száz-száz métermázsára is lehet ajánlatot tenni, megkeresésre szívesen ad részletes felvilágosítást

(883.)

az igazgatóság.

Az E. G. E. állandó gépkiallításának intézősége

a tavaszi évad alatt is készséggel rendelkezésére áll a gazdaközönségnek

az egyesület helyiségében (Deák Ferencz-u. 11.)

(876.)

A magyar kir. államvasutak gépgyárának lokomobill cseplőgép és „MILLENNIUM” aratógép gyártmányai a párisi nemzetközi kiállításon a legnagyobb kitüntetést, a GRAND PRIX-t nyerték

A magy. kir. államvasutak gépgyárának vezérügynöksége

BUDAPEST. Váci-körut 32. szám.

ajánlja a magy. kir. államvasutak gépgyárában készült

4, 6, 8, 10 és 12 lóerejű GÖZCSÉPLŐ-KÉSZLETEIT,
14, 16 és 20 lóerejű COMPOUND-LOCOMOBILJAIT, és végre

876.

„Millennium” legújabb szerkezetű fűkaszáló-, marokrakó- és kéveköto aratógépeit,

továbbá: a szab. osztr.-magyar államvasutársaság resiczai mezőgazdasági gépgyárában készült SACK-rendszerű aczelöntésű ekefővel ellátott EKÉIT és egyéb mezőgazdasági eszközeit.

Marcinkiewicz Ignác
férfi ruha-szabó
Kolozsvárt, Deák Ferenc-utca 3. sz.
Ajánlja 20 év óta fennálló s a mai kor és divat követelményeinek teljesen megfelelően berendezett
férfi-szabó-üzletét.
Raktáron tart nagyon szép hazai, valamint valódi angol, francia és külföldi szövetujdonságokat.
Ugy a helyi, mint a vidéki megrendeléseket szakszerű munkával pontosan és olcsón teljesít.
(810.)

LÉBER GYULA
első erdélyi sodrony szövet-fonat és szita-áru gyára
KOLOZSVÁRT, Egyetem-utca 12. szám.
Telefon 439.
Ajánlja minden e szakba vágó munkáit, ugymint: kertek erdők, vadaskertek, szőlők, sírhelyek, stb. bekerítéséhez való Gép-sodrony-fonatait, majorsági udvarok fonattal való bevonását; pince, padlás, felső világossági-magtar és tuskamra ablakos rostelyzatat, atnauro rosták, szén, koks, kavics válogatásához; szikrafogók gépekhez. Zöldre festett légy szövet, szelelő és lóher rosták. Backer-féle rosták és egyébféle használatra vas-, réz- és cziinszövetek, Kruppa-sodrony szegélyzetek, aczel tuskés sodrony-kertek s. a. t. bekerítésére. Különbféle mintákban, fakeretbe foglalt rosták és sziták, ruganyos ágybetétek (mátrác), sodrony-láb-törölők. Képes árjegyzékkel kívánatra ingyen és bérmentve szolgálók.
(339.)

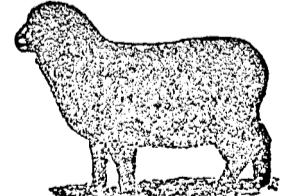

Fischer Lipót
kemigráfiai műintézete
Budapest
Kossuth Lajos-utca 15. sz.
(780.)
Klisék
mindennemű nyomtatvány képes illusztrált kiállítása számára a legjutányosabb árakon vállaltatnak és a legökéletesebben készíttetnek el.
Vidéki megrendelések is pontosan eszközöltetnek.

Állattenyésztő gazdák figyelmébe!
Az „Alsófehérvármegyei Gazdasági Egyesület”
Nagy-Enyeden, 1902. május hó 4-én
Tenyészállat-kiállítást
rendez.
Dijazás alá esnek:
I. Magyar Erdélyi Fajtánál: községi bikák, borjas tehének, tenyésztelenek és üszök.
II. Havasi, esetleg pinzgaul fajtánál: 1—3 éves bikák, tehének és üszök.
III. Bivalyok: Bivalybikák és tenyészbivaly-tehének.
IV. Sertés: Kisbirtokosok kanjai. (867.)
V. Juhok: Kisbirtokosok kosai.
Kitűzve 50 különböző díj 1000 kor. értékben.
Bejelentések intézendők Székelyhidy Viktor gazdasági egyesületi titkár urhoz Nagy-Enyedre, hol a kiállítást illetőleg bővebb felvilágosítás nyerhető.

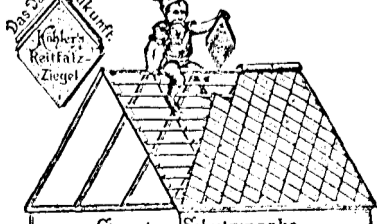
Szivattyúk MÉRLEGEK,
minden neme házi és nyílvános célokra a mezőgazdaság-, építkezés- és iparnál.
legújabb javított rendszerű tizedes, százados és hídmerlegek fából és vasból, kereskedelmi, közlekedési, gyári, mezőgazdasági és ipari célokra.
Szivattyu s gépgyártási betéti társaság.
Embermérlegek, mérlegek házihasználatra. 875.
W. Garvens, Wien, I., Schwarzenbergstrasse 6. // Árjegyzék ingyen és bérmentve. //
I., Wallfischgasse 14.

raczka gyapju jutányosan eladó.
Czim a kiadóban. (1002.)
16 métermázsa

Kovácsolt és öntött vascsövek
gáz-, víz- és gőz-vezetékhez,
kútsövek, kazán és locomobil-forrcsövek, gőzfűtési és karlmas csövek, mindennemű furócsövek, réz, öntöttvas és zománczott árnk, felszerelések gáz, víz s gőzvezetékhez, szerszámok, vörösrézlemezek és árnk
legolcsóbb árakon beszerezhetők
HASENÖRL EDÉ-nél BUDAPEST, VI., Teréz-körut 34'
Árjegyzékek ingyen és bérmentve küldetnek.
(842)

Köhler-féle Reitfalz-tégla
cemenből s homokból készítve, a jövő házfedője.
Felülmulhatatlan! Verseny nélküli!
Szabadalom 30 államban.
Szébb, szingazdagabb, díszesebb, könnyebb, szolidabb, tartosabb, eső- és viharbiztosabb és min-

denekelőtt azonban jelentékenyen olcsóbb minden más házfedélnél. Hivatalosan és szakértők által a legfényesebben elismerve. Prima referenciák. Mindennél a legnagyobb eredmény. Jelenleg több mint 200 engedélyes gyár van a bel- és külföldön és ezek között sok előkelő cég. Kevés tökélyefektetés, nagy nyereség, a gyártás, mivel kézi ipar, egyszerű és mindennél könnyen kivihető. Gépszerű gyárberendezésnél a Reitfalz-tégla gyártására nézve a legközelebb eső engedélyes gyár szolgál felvilágosítással. Prospektusokat és más egyébre nézve utbaigazítást ad a szabadalomtulajdonos
Theodor Köhler, Limbach, Sachsen.
(862.)

ERDÉLYI GAZDA

AZ „E. G. E.” TAGJAI INGYEN KAPJÁK.
ELŐF. ÁR: 1 ÉVRE 12 KOR., 1/2 ÉVRE 6 KOR.,
1/4 ÉVRE 3 KOR. EGY SZÁM 24 FILL.

KÖZ- ÉS MEZŐGAZDASÁGI HETILAP.
AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.
MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

SZERKESZTŐSÉG ES KIADÓHIVATAL
KOLOZSVÁR, DEÁK FERENC-U. 11. SZ.
MINDEN KÜLDEMÉNY ODA INTÉZENDŐ

Kérjük a hátrálékos előfizetési díjak beküldését.

TARTALOM:

Önálló eredeti cikkek:

Az Erdélyi Gazdasági Egylet és az új birtokrendezési törvény terve. II.	209
A magyar szarvasmarha francia világításban. É.	211
A magyar tyúk. <i>Géltch Lajos</i>	212
A Pasteur Chamberland féle védőtőanyagokról. B. Ö.	212
Tárca:	
A mindennapi kenyérért. <i>Sienkiewica Henrik</i> . (12).	210
Kisebb szakközlemények:	213
Vegyes közlemények	213
Hírdetések.	

Az impregnált takarmányrépamagvak

a legnagyobb csiraképeséggel bírnak és a legbiztosabb termést adják.

Kaphatók csakis

MAUTHNER ÖDÖN

csász. és kir. udvari magkereskedésében

BUDAPESTEN.

Az Erdélyi Gazdasági Egylet és az új birtokrendezési törvény terve.

II.

16. Kérdés. Mily egyéb szempontok és óhajok figyelembe vételére kell az új tagosítási törvény szerkesztésénél kiterjeszkedni?

Válassz. E kérdésre adandó feleleteinkre — természetesen — legtöbb súlyt helyezzünk, mivel itt hozható fel mindaz, a mi az előző 15 kérdésben megemlítve nincsen. Az ezen fejezetben foglaltakat részben a kiküldött bizottság munkálataiból, részben pedig más alkalmi javaslatokból és ez utóbbiak közül főképp: a Kelemen Ádám marosvásárhelyi birtokrendező mérnök által a kérdéstről. 1901. okt. 10-én szerkesztett memorandum általunk is helyesnek talált részeiből — vettük.

Feleleteinket, illetve javaslatainkat, melyek tisztán az erdélyi rész viszonyaira vonatkoznak s melyeknek az új törvényjavaslat szerkesztésénél való kegyes figyelembe vételét kérjük — pontokba foglalva — a következőkben adjuk:

1. Óhajandó és kívánatos az intézkedés oly irányban, hogy a működő mérnökök — mint pl. az ügyvédek — testületi szervezettel birjanak és e szervezetek fegyelmi szabályai a működő mérnökökkel szemben szigorúan alkalmaztassanak.

2. A tagosító működő mérnök és segédmérnök hiányra való tekintettel az egy éves technikai kurzuson való képzés újra vizsgálítandó.

3. Legyen elegendő hitelesítő mérnök, mert jelenleg az erdélyi részekben kevés van alkalmazva és azért az ügyek és az ellenőrzés és felülvizsgálat késedelmes teljesítése miatt, hátramaradást szenvednek.

4. Ott, ahol kat. háromszögelési alapon történik a tagosítás, az állam 50%-al járuljon a költségekhez és gondoskodás legyen arról, hogy a szükséges pénz mindig rendelkezésre álljon, illetve a szerződés szerint esedékes összegek az adóhivatalnál azonnal felvehetőek legyenek.

5. A működő mérnök bevezetése alkalmával a határ körüljárása és leírása kat. hitelesítő mérnök közreműködésével történjen s a működő mérnök a felülvizsgálható munkálatait közvetlenül a kataszteri igazgatóságához terjessze be.

6. A tagosítási munkálatoknál előforduló olyan aktusoknak (pl. osztályozás), melyeknél bíró is szerepel, gyorsabbá és olcsóbbá tétele szempontjából az 1892. évi XXIV. t.-c.-hez 1893-ban 356-i m. sz. alatt kiadott utasításban foglalt intézkedések oly

módon szigorítandók, hogy az ilyen alkalmakkor kitűzött és megkezdett tárgyalás szünet nélkül folytattassék és fejeztessék be, sőt az ugynevezett sátoros ünnepeket kivéve, egyáltalában sem vasárnap, sem egyéb ünnepeken ne szakítottassék meg. Az eljáró bíró pedig ily tárgyalások folyama alatt minden a törvényszéknél levő egyéb teendőik és tárgyalásoktól mentessék fel. Az eljáróbíró sem más tagosítási, birtokrendezési, vagy más hivatalos teendője miatt azokat félbe ne szakíthassa, sőt a törvényszék elnöke se küldhesse ki őt máshova. Ebből az okból is a bírók számának szaporítása szükségessé válik.

7. Az osztályozási eljárás olcsóbbá tétele céljából javasoljuk, hogy az eddigi hét tagu becselő bizottság helyett csak öt tagból szerveztessék az és pedig álljon az: 1 elnökből, 2 idegen és két helyi becsüsből. Az osztályozás megbízhatósága szempontjából kívánatosnak tartjuk, hogy a két idegen becsüs az ily szerepre vármegyénként kijelölt és kinevezett megfelelő számú szakértőkből — lehetőleg azon vidékről — válassztassék.

8. A tagosítás alkalmával a szakértők által mezőgazdasági művelésre alkalmatlannak és feltétlen erdőtalajnak minősített területek, egy bizonyos minimális területen felül, az állam által, beerdősítés céljaira, átveendőek.

9. Az idézett utasítás 59. §-ának harmadik bekezdése intézkedik aziránt, hogy „ha az illető község határát vasut érinti, a megfelelő központi telekkönyvnek az illető határra vonatkozó birtok lapjáról készített hivatalos másolat is megszerzettessék.”

Ez a hivatalos másolat vagy később, vagy egyáltalán nem szereztetik be és ha beszereztetik is, az illető működő mérnökkel nem közöltetik a maga idejében. A miből szintén sok hátránya származik a munkálatnak, mert később, midőn a munka már teljesen kész, vagyis annak helyszínén való hitelesítése történik, jön átvizsgálni az illető vasut kiküldöttje.

A működő mérnök miután nem kapta meg a központi telekkönyvet és a vasut pontos rajzát, természetesen a felvételt sem eszközölhette teljes pontossággal, az kijavításra szorul, kijavítást kell egyúttal eszközölni a vasuti testtel szomszédos összes részleteken, ami mindig tetemes munka többlettel és idővesztéssel jár. Intenzívebb rendelkezés teendő tehát, hogy az illető törvényszékek a központi telekkönyvnek hivatalos másolatát és a vasuti térkép alaprajzának szintén egy pontos másolatát

Bizonyítvány! 10 év óta használt eredeti „Eclair” permetezőről

A szövetségi bizottság 1892-ben letervezett és
mirel felő Eclair permetező máj. máj. csaknem
teljesen ép. s bátran állíthatom, hogy vele kár-
tásaj és munka képtelensége nézve egyetlen ideiglen-
gátlóban lévő permetező se versenyezhet.
Sándor Telmar 1901. febr. 10.

(532.)

Magyar Mezőgazdák Szövetkezete Budapest V., Alkotmány-utca 31. sz.

idejekorán beszerezzék és azt a működő mérnöknek felvételre való bevezetése alkalomával adják.

10. Az utasítás ezen §-ának ötödik bekezdése, valamint a 60. §. aziránt intézkedik, hogy községek egész határára kiterjedő tagosítások esetében a kir. törvényszék a kolozsvári kat. igazgatóságot megkeresse aziránt, hogy a község határára vonatkozó háromszögelési adatokat küldje meg az illető kir. törvényszéknek, hogy kiküldött eljáró bíróját a működő mérnöknek a felvételi munkálatokba való bevezetés alkalmával adhassa át. Ez a gyakorlatban ritkán történik meg a maga idejében s a működő mérnök gyakran csak egy fél, sőt egy egész év multával kapja azt meg, ami a munkálat elkészültét néha egy évre is fennakasztja.

Emiatt szükségesnek látjuk, hogy a Budán székelő háromszögelési hivatal láttassék el oly utasítással, miszerint az erdélyrészi tagosításokhoz szükséges háromszögeléseket soronkívül, az illető törvényszéktől megkeresés után azonnal eszközölje, és a megkészült munkát kézbesítse, hogy így az eljáró bíróját a működő mérnököt a felvételi munkálatokba a szerződés jóváhagyása után azonnal bevezethesse, ezáltal tetemes idővesztés lenne elkerülve.

11. Nagy akadály a birtokrendezési eljárásoknak a telekkönyvi állapotok rendezetlensége. Indokoltnak és szükségesnek tartanók, ha a birtokváltozásoknak az 1892. évi XXIX. t. c. szerinti telekkönyvi átvezetése már a tagosítást megelőző évben kötelezően elrendeltetnék és ha a telekkönyvek teljes A. és B. lapjainak előzetesen helyesbített másolatai már az eljárás megkezdése előtt elkészítettetnének. Ez is egy ok a bíróság tagjainak szaporítására.

12. Az utasítás 65. §-ának utolsó bekezdésében foglalt rendelkezés, mely szerint „oly esetekben, midőn a község egész határa kerül tagosítás alá, a mérnöki szerződés csak a kolozsvári kataszteri igazgatóság meghallgatása után hagyható jóvá.”

mint felesleges kikötés, mely csak idővesztetésre és a kezdet elhúzására alkalmas — jövőre mellőztessék.

13. A birtokosság érdekében valónak tartanók, ha jövőre — ott ahol az indokolt és szüksége fennforog — a tagosítási eljárás a kulturmérnöki munkálatokkal kapcsolatba hozassék s e végből már az első előmunkálati tárgyalás a kerületi kulturmérnökség meghívása mellett tartassék meg.

14. Az utasítás 72-ik §-a arról intézkedik, hogy községek egész határára kiterjedő tagosítások eseteiben a háromszögelés a részletes felmérés előtt attól elkülönítve vizsgáltsék felül. E szerint tehát a részletes felmérés csakis akkor vizsgáltsék meg, midőn már az esetleg téves felmérésből összeállított összes statusquo munkálatok készen vannak. Ilyenkor pedig az esetleg talált hibák kiigazítása sokkal több és nagyobb munkát igényel és a tagosítási eljárást is sokkal inkább késlelteti, mintha azok előbb nyertek volna kiigazítást.

Ezen idővesztéséget igénylő munka elkerülhető volna, ha jövőre olyan intézkedés történe, hogy a háromszögelés és részletes felmérés egyidejűleg vizsgáltsék meg és pedig a felvételnél használt műszerek segítségével és ne tökéletlen mérő láncsal, vagy szalaggal. Így a felmérésben esetleg talált hibák, már jó előre kiigazítást nyerének s így a munka többi része egy már megvizsgált jó felvételnek alapján készülne, s a mellett kikerültenék egy újabb, sok időt és pénzt igénylő helyszíni felülvizsgálat.

15. A határok megmutatására kirendelt indikátorok sok esetben nem jelenvén meg s ez által gyakran idővesztéséget okozván, javasoljuk, hogy jövőre az eljáró bíróját pénzbírság és az okozott kár teljes megtérítése által kötelezhessék és reá szoríthassa az indikátorokat köteleességük teljesítésére.

16. A most érvényben levő szabályok szerint: (l. Utasítás 82. §-a) a községek egész határára kiterjedő tagosítások eseteiben az ellenőrzési számítás még a részletek terület számításának megkezdése előtt

a kolozsvári kat. igazgatóságnál felülvizsgálendő, a további eljárás csak akkor folytatható, ha ezen ellenőrzési számítás a helyességet igazoló záradékkal ellátva visszaérkezett.

Az utasítás szerint a részletek kiszámításának felülvizsgálása nagy időközben legjobb esetben csak egy fél év mulva történik, az ellenőrzési számítás felülvizsgálata után s van eset, hogy egy év mulva. Ezáltal a birtokosság érdekei egy teljes fél évvel, sokszor még több idővel is visszavettednek. Éppen ennek elkerülése érdekében javasoljuk, hogy jövőre: az ellenőrzési számítás vizsgálata ne különítessék el a részletes kiszámítás vizsgálatától. De minthogy azt nem tartjuk helyesnek, hogy a részletes kiszámítás vizsgálata akkor történjék, mikor már az egész statusquo munkálat készen van, mikor tehát a kiszámításban esetleg előforduló hibák már az összes munka részekbe beplántáltattak, legcélszerűbb lenne, ha az ellenőrzési számítás vizsgálatával együtt vizsgálatnák a részletes kiszámítás is, de olyformán, hogy a működő mérnök a statusquo munkálatok közül csak a földkönyvet készítse el, azt azonban teljesen.

Kiszámítva lennének abban ugy az összes területek, mint az osztályonkénti területek is. Így az esetleges hibák könnyen és gyorsan lennének javíthatók, és az így kijavított földkönyvből könnyen és biztosan épülnének fel a többi munkarészek.

Ezzel kapcsolatban javasoljuk azt is, hogy a munkálatok nem az eljáró bíróját, hanem a működő mérnök által közvetlen a kolozsvári kat. igazgatósághoz legyenek küldendők. Mert sok idővesztéssel jár például az, hogy egy Kolozsvárt székelő működő mérnöknek a sepsi-szentgyörgyi, vagy csik-szeredai törvényszék területén fekvő vállalata esetében a gyakran 8-10 csomagot képező mázsás munkálatokat Kolozsvárról S.-Szent-Györgyre, avagy Cs.-Szeredába kell hogy küldje, csak azért, hogy onnan azokat az eljáró bíróját ismét

TÁRCA.

A mindennapi kenyérért.

Irtja: *Sienkiewicz Henrik.*

II. FEJEZET.

(12.)

New-Yorkban.

A lány beteg volt, őt nem gyötörte anynyira az éhség. A fáradtság és gyöngeség lezárták szemhéjait, halvány arca a mellére hanyatlott és csakhamar elaludt. Időnként fölébredt, kinyitotta szemét és mindjárt megint behunyta azokat. Álmodott. Azt álmodta, hogy mint a népmesebeli Katja, ő is a hegységben szakadékok és mélységek között bolyongva a vízbe esett és Jaskó mentette onnan ki... Fölríadt. Az álom elszállt. Mellette nem Jaskó ült, hanem az öreg Vavson és az a víz, melyről álmodott, a valóságban a new-yorki kikötő volt rakodópartjaival, állványai, árbócaival és kéményeivel. A partról hajók vágtak neki a nyílt tengernek és mindenféle hangok és dalok hangzottak róluk. Csöndes, derült, meleg tavaszi alkony rózsás pirja öntötte el az eget és a tengert. Az óriási vízsík nyugodt és sima volt: minden hajó, minden cölöp visszatükrözött benne, mintha hasonmása volna oda lent.

zöldött benne, mintha hasonmása volna oda lent.

Gyönyörűsége est volt! Boldogság, enyhét adó béke honolt az egész természetben. Köröskörül vidámsággal és örömmel volt eltelve minden: csak ők ketten voltak boldogtalanok és elhagyatottak. A munkások készültek hazafelé: csak ők nekik kettőjüknek nem volt otthonuk.

A mindjobban növekedő éhség vaskörmökkel kezdte szakgatni a Vavson beleit. Mogyorván és szóttlanul ült ott a paraszt és valami szörnyű elhatározás ült az arcán. Megijedt volna az, aki ránéz: az éhségtől olyan volt ez az arc, mint egy ragadozó állaté és e mellett kétségbeesetten nyugodt mint egy halotté. Egész idő alatt egy szót sem szólt a leányhoz; csak mikor beállt az éj és kiürült a kikötő, szólt különösen kongó hangon:

— Menjünk, Marisa!

— Hova? kérdezte a lány álomittasan.

— Arra a hidra, ott a viznél. Lefekszünk ott a padlóra és alszunk.

Elindultak. A sűrű sötétben a legnagyobb

óvatossággal haladhattak csak előre, hogy a vízbe ne essenek.

A cölöpökön nyugvó, födeles hid széléig értek. Ekkor megszólalt Vavson:

— Itt fogunk aludni.

Marisa mindjárt ledőlt a padlóra és noha a moszkító legyek körülrajzolták, rögtön mély álomba merült.

Egyszerre csak fölriasztotta az öregnek a sötét éjben föhangzó szava:

— Marisa, kelj föl!

Valami sajátságos lehetett ebben a kiáltásban, hogy mindjárt fölébredt.

— Mi az, atyuska?

A mély csöndben és sötétben félelmes komorsággal, de nyugodtan szólt az öreg:

— Lányom, nem fogsz többet éhezni.

Nem fogsz többet az emberek küszöbjein kenyeret koldulni, nem fogsz többet szabad ég alatt hálalni. Elhagytak téged az emberek, elhagytak az Isten, elhagytak a szerencse, úgy hát fogadjon magához a halál. A víz mély, nem fogsz sokáig kinlódni.

Nem láthatta meg apját a sötétségben, noha tágra nyíltak szeméi az irtózatból.

— Beledoblak a vízbe és azután bele-

Kolozsvári Takarékpénztár és Hitelbank R. t.

Teljesen befizetett alaptőkéje 1.200.000 korona.

Kolozsvárt, Mátyás- király- tér, 7. sz. saját házában.

Betétkeket előnyös feltételek mellett fogad el könyvecskékre, vagy folyószámlára és azokat felmondás nélkül fizeti vissza.

Váltókat olcsón számítól le.

Előleget ad értékpapírokra és kézi zálogra.

Jelzálogos kölcsönöket nyújt földbirtokokra és kolozsvári házakra. Törlesztési kölcsönöket közvetít a Hazai Takarékpénztár részére.

Áruraktárai (a pályaudvar mellett) olcsón kezelik a betárolt árukat és azokra előleget adnak. Ugyanott kölcsönzések is kaphatók.

Ugyanott a

 The Gresham Életbiztosító Társaság Vezérügynöksége.

Kolozsvárra, a kat. igazgatóságához visszaküldhesse.

17. Az utasításban el van rendelve a kolozsvári kat. igazgatóságnak, hogy ha a vizsgálat végett beadott munkálatokban könnyű szerrel helyesbithető hibák fordulnak elő, azok hivatalból kiigazítandók. Ez azonban tudomásunk szerint csak a legritkább esetben történik meg, hanem ahelyett a legcsekélyebb hibák is a két példányban felvett hibaivekben mutattatnak ki. Mint-hogy az ilyen apró alakiságok is tetemes munkát és időt emésztenek meg, jövőre még körülirtabb rendelkezést óhajtának arra nézve, hogy az ily csekély hibák, melyeknek kiigazítása az utasításban úgy is el van rendelve, mindjárt a felülvizsgálat alkalmával hivatalból kiigazíttassanak.

18. Ha előbbi két pontban foglalt javaslataink elfogadtatnának, az esetben az Utasítás 84. §-a szerinti intézkedés: „hogy az eljáró bíró az előmunkálatokat a kolozsvári kat. igazgatóságához vizsgálat végett beküldje, elesnék, mert ezen másodszori beküldés teljesen felesleges volna, ha az ellenőrzési számitással a részletes számitás is az ennek alapján készült földkönyv is már megvizsgálatott, akkor csak az van hátra, hogy az így megvizsgált és kijavított földkönyvből összeállított birtokiv és summarium helyessége vizsgáltassék meg, ez pedig a helyszíni felülvizsgálatkor könnyen és gyorsan eszközölhető volna.” Ajánljuk tehát, hogy azon rendelkezés, mely a másodszori felküldést tartalmazza, töröltessék.

19. Az utasítás 88. §-a intézkedik aziránt, hogy a hitelesítő mérnök a munkálat műszaki helyességét próbamérések és próbaszámitások által átvizsgálja és egyúttal a jegyzőkönyvre adott felszólalásokat megvizsgálja és arról véleményt adjon. E rendelkezésre szerintünk alig van szükség, mert hiszen a 84. §. rendelkezése szerint a próbaszámitások már a munkálatnak a kolozsvári kat. igazgatóságához való beküldése alkalmával megtörténtek.

Javasoljuk tehát: hogy a háromszögelés

vizsgálatánál a részletes felvétel is vizsgál-tassék, valamint hogy a munkálatnak az ellenőrzés számitásának vizsgálata végett beküldésénél a már teljesen elkészített földkönyv is vizsgál-tassék felül, mostaná t. i. a munkálat helyszíni vizsgálatán nem marad egyéb hátra, mint csak a reklamált területeknek próbaméréssel való megvizsgálása, (a területi számitás vizsgálatát csak a reklamált részletekre terjesztvén ki) valamint a birtokiv és summarium helyes összeállításának rövid felülvizsgálata.

20. Az utasítás 95. §-a intézkedik aziránt, hogy „ha a felek között a békés kiegyezés létre jön, az egyességet az eljáró bíró a kir. törvényszékhez beterjeszti, mely azt csak alaki tekintetben és a teljesség szempontjából bírálja meg és az egyesség elfogadásáról a feleket értesíti.” Ezen rendelkezést sok törvényszék félreértvén, többször megesett, hogy a létrejött egyességet hosszasán körülirt ítélet alakjába foglalta és azt a tárgyalás napjától számitva csak 3–6 hónap elteltével adta ki, mely miatt megtörtént az is, hogy a létrejött egyesség a hosszas huza-vona által megsemmisült és per tárgyává tétetett. Ilyen esetek meggátolása céljából jövőre rendelkezés teendő aziránt, hogy az egyesség jóváhagyását sürgösen és soron kívül intézzék el a törvényszékek.

21. Az utasítás 114. 115. §§-aiban levő rendelkezéseknek nézetünk szerint oda kel-lene módosulniok, hogy midőn az eljáró bíró a mők. mérnököt az új munkálat (térkép. földkönyv. birtokiv és combinatorium) elkészítésére utasítja, (114. §.) már a birtokváltozások teljesen lezárva legyenek. Vagyis nem mint a 115. §. mondja egyidejűleg történjék az új munkálat elkészítésére vonatkozó utasítás és a felek aziránti értesítése, hogy a hitelesítés utáni birtokváltozásaikat bejelentsek; hanem az utóbbi előzze meg az elsőt, mert ellen- esetben hasztalan van utasítva a működő mérnök az új munkálat elkészítésére, mert ahhoz hozzá sem kezdhet, míg a birtokvál-

tozások lezárva nincsenek. Egyáltalán az elhelyezkedési tárgyalás megállapodásainak jogerőre emelkedése után birtokváltozások többé figyelembe ne vétessenek.

(Folytatjuk)

A magyar szarvasmarha francia világitásban.

Ezen a címen Franciaország első gazdasági lapjában, a „*Journal d'agriculture pratique*”-ban Déchambre P. a grignoni mezőgazdasági iskola tanára érdekes tanulmányt közöl, melyben a franciáknál meg sem szokott alaposággal írja le a magyar szarvasmarhafajta származását, alakját, tulajdonságait, nevelési módját. munkaképességét és javításának módjait.

Érdekesnek tartjuk a terjedelmes tanulmányból egyes nagyon komoly megfigyelésről tanuskodó részt olvasóinknak bemutatni. melyek megmutatják azt, hogy a magyar szarvasmarha kitűnő tulajdonságai francia szemüvegben át sem törpülnek el. Ime:

— *A tenyésztés.* Magyarország nagy kiterjedésű legelőin szabadon tenyészenek a magyar szarvasmarha nagy gulyái. Ott, a szabadban élnek az év legnagyobb részén át, kitéve a meleg és a hideg hatásának. Természetes kiválást idéz elő ez a szabadság, melynek következtében csak az erőteljes egyedek maradnak a fajfontartásra hivatottak. A fajfontartás tényleg felügyelet nélkül, a legtermészetesebb, de egyúttal leghatásosabb módon történik. Időről-időre a gulyából kiválasztanak egy csapat állatot és azokat a gulyások maguk előtt hajtják a vásárookra.

De a tenyésztésnek ez a kezdetleges módja néhol tűnőfélben van már s a tenyésztők okosabb eljárását kezdenek követni: a teheneiket a majornak közelében tartják és mikor az ellés közeledik, pajtákból, színekben helyezik őket el, ahol borjaikkal maradnak mindaddig, míg el nem választják azokat. A tenyésztésre nem alkalmas himeket nagyon jókor kiberélik. A teheneiket reggel és este fejik. A tejhozam közepes, mert ez a tulajdonság kevésbé fej-

dobom magamat is — folytatta az öreg. Nincs már számunkra menekülés, nincs irgalom. Holnap nem fogsz már éhezni, holnap már jobban fogod magadat érezni, mint ma.

Nem! Ő nem akart meghalni! Tizennyolc éves volt csak, ragaszkodott az élethez és félt a haláltól, mint ahogyan csak az ifjuság fél tőle. Egész lelke föllázadt arra a gondolatra, hogy holnapra hulla legyen, a tenger nyálkás fenekén, halak és szörnyetegek között fekve. A világ minden kincséért sem! Kimondhatatlan irtózat és rémület fogta el és saját apja, amint így a sűrű sötétségből szólt hozzá, úgy tűnt föl előtte, mint a gonosz szellem.

És e közben a paraszt kezei az ő lesóványodott vállain nyugodtak és szavai az előbbi merev nyugalommal hangzottak:

— Ha kiabálnál, úgy sem hallja meg senki. Lelőklek és vége lesz a dolognak, amíg egy Miatyánkot elmondasz.

— Nem akarok, atyuska, nem akarok! kiabált a lány. Nem fél Istentől?... Atyuska! Édes! Aranyos! Könyörüljön rajtam! Mit vétettem maga ellen? Nem is jajgattam szerencsétlenségemen. Együtt szenvedtünk éhséget és hideget... Atyuska!...

Mind gyorsabban lélegzett az öreg és kezei mint harapófogók szorították a lányt. Az mind kétségbeesettebb hangon rimánkodott életéért.

— Irgalom! Irgalom! Irgalom! Hiszen a gyermeke vagyok... Szegény, beteg vagyok... Úgy sem élek már sokáig. Irgalom! Félek!

Jajgatva kapaszkodott a lány apja ruhájába, könyörögve nyomta ajkait a kezekre, melyek a mélységbe akarták lökni. Őt pedig ez még jobban fölzigatta. Nyugodtsága önjön-géssé vált: hörgött és lihegett. Rövid pillanatokig mindketten hallgattak s ha valaki a parton állt volna, nem hallott volna mást,

mint ziháló lélegzésüket, küzködésüket és a deszkák recsegését. Csöndes, sötét éj volt és segítség nem jöhetett sehonnán sem: hiszen a kikötő legszélén voltak, ahol még nappal sem volt soha senki a munkásokon kívül.

— Irgalom! Irgalom! kiáltott Marisa borzalmasan.

Ekkor az egyik kezével a hidállvány széléig vonszolta az öreg a lányt, a másik kezével a fejét ütötte, hogy kiabálását elfojtsa. De ez a kiáltás úgy sem keltett volna visszhangot: csak egy kutya vonított valahol a távolban...

A lány érezte, hogy erői fogynak. Végre irt érzett lábai alatt, már csak a kezei kapaszkodtak apjába, de már a karjai is zsibbadtak. Mind halkabb lett segélykiáltása, kiszakított egy darabot az apja kabátjából és érezte, mint hanyatlik a mélységbe.

És csakugyan, lebukott a hidról, de bukás közben megkapott egy kiálló deszkát és abba fogódzva lógott a víz fölött.

A paraszt — borzasztó mondani is! — lehajolva próbálta lánya ujjait a deszkáról lefejtetni.

Gondolatok és emlékek egész világa suhant végig a lány fejében, mint megannyi tűző kép és villám: Lipince, a gémes kut, az elutazás, a hajó, a vihar, a létánia, a new-yorki nyomoruság — és ni! — mi az? Egy óriási hajót lát ágaskodó orrával. A hajón ember-tömeg van és ebből két kar válik ki, melyek feléje nyulnak... Szent Isten! Hiszen Jaskó áll ott, az ő Jaskója nyujtja feléje kezeit és fölötte, meg a hajó fölött az Istenanya lebeg derült, ragyogó fénységében... És ő át akar furakodni a hajóhoz a parton álló embertö-megen körösztil. „Ó boldogságos Szűz! Jaskóm! Jaskóm!” Egy pillanat még és odaér...

Még egyszer fölnezz apjára: „Atyuska! Ott az Isten anyja! Az Isten anyja!”

Egy pillanat még és azok a kezek, melyek a mélységbe akarták taszítani, megragadják a lány merev karjait és emberfölötti erővel huzzák fölfelé. Megint deszkát érez a lábai alatt, megint körülfonja két kar — az apja karjai most és nem a hóhérjéé — és feje az apa mellére hanyatlik.

Mikor ájulásából fölcsudott, az apja mellett találta magát fekve. És habár sötét volt, észrevette, hogy az öreg a hátán feküdt és tompa zokogás tört elő melléből és rázkódhatta meg egész testét.

— Marisa! szólalt meg a zokogástól át-tört hangon, „bocsáss meg, gyermekem!...”

A lány a sötétben apja keze után tapogatódzott, ajkaihoz emelte azt, miközben halk-an rebegte: „Atyuska! Bocsásson meg az Ur Jézus, mint ahogy én megbocsájtok.”

Abból a bágyadt fénykörből, mely kis idő óta a látóhatárt megvilágította, derült tisztaságban bujt ki a telehold világa. És megint valami csudálatos dolog történt. Marisa úgy látta, mintha a holdból kiváló kis angyalok csapatai szállnának le hozzá a sugarakon, mint aranyos méhek raja és szárnyaikkal verdesve, körülzsongva őt, énekelnének édes gyermekhangokon:

„Béke veled, szegény gyermek! Béke veled, elgyötört madárka! Béke veled, csön-des, türelmes vadvirágocska! Béke veled!”

És miközben így énekeltek, fehér liliumkelyhekkel simogatták és ezüst csengőcskéket lóbáltak, melyek andalítóan csilingelték:

Aludj, szegény gyermek! Aludj! Aludj!

És olyan jól érezte magát, olyan könnyű-fűnek és nyugodtnak, hogy valóban elaludt...

(Folytatjuk.)

lett és mert a teheneket igavonásra is használják. A tej zsirban gazdag.

Születésükkor a borjak 20–25 kilogrammot nyomnak; ez a súly évenként átlag 100 kg-mal gyarapodik a tinóknál, 75 kg-mal az üszöknél, egészen körülbelül hatodik életévükig; fejlődésük tehát lassu, mint minden nagycsontu fajtánál. A hatéves ökrök súlya circa 650 kg., az öt éves teheneké 450–500 kg.

Tulajdonságok. Nincs szarvasmarhafajta, mely túlszárnyalná a magyar marhát erőben, a mozgás gyorsaságában és kitartásban. — Wilkens a magyar ökröt a hatalmas és gyorsmozgású állat mintaképének mondja. Minden ökröt igavonásra használnak. Gyakran a teheneket is; sőt még a bikák is néhol járom alatt vannak, mint régebben a rómaiaknál voltak.

Hogy fogalmat alkothassunk magunknak a magyar szarvasmarha munkatéményéről, nézzük a gróf Teleki Arvéd drassói uradalmában különböző állatokkal végzett kísérleteket: 10 percnyi idő alatt.

1. Egy üres szekér húzásánál 1010 lépést tett, a lépés hossza 99 cm.

2. Közepes kötöttségű földnek 14 cm. mélyen való szántásánál 800 lépést tesz, a lépés hossza 83 cm.

Ami megfelel az első esetben egy másodpercre eső 1.65 méter, a második esetben 1.10 cm.-nyi gyorsaságuk.

Hasonlítsuk össze ezt a gyorsaságot igásovaink gyorsaságával: alapul vesszük, hogy egy meg *nem terhelt* ló olyan nagyot lép, mint a milyen a marig való magossága, vagyis 1.60–1.65 méter másodpercenként az 5–600 kilogrammos percheron fajtánál; *terhelten* a gyorsaság a magosság háromnegyede, vagyis 1.20 méter. A magyar ökr marmagossága körülbelül 1.45 méter és gyorsasága nagyobb, mint a nagy francia lovaké.

Mondtuk fönnebb, hogy a magyar tehén nagyon rossz tejelő. Van olyan, mely évente 800 litert ad. A hozam elég széles határok között az individuális tulajdonságok szerint váltakozik. Hogy jó alaku állatok, jó tejelő tehenek, jó igavonó ökrök legyenek nyerhetők, ebből a célból keresztezéseket próbáltak a simmenthali fajtával. Magyarország több részén magánosoknál és állami birtokokon (Bábolna) ma már tiszta svájci tenyésztések vannak. És megfigyelték azt, hogy az igavonást illetően az importált állatok, sőt azok félvér ivadékaik is hátrább állottak, mint a magyar fajtabeliek; de a tejhozam 6–7 hónapi fejésnél is 1000–1200 literre rug.

A magyar fajta szarvasmarha lassu fejlődésű, az igás ökröket előrehaladottabb korban vágják le. a húshozam nem is magos, 45–50%-ot tesz ki.

A fajta javítása. A magyar szarvasmarha szükségképen megjavítandó volt, ha azt a fejlődő gazdálkodás kereteihez akarták illeszteni. Az idegen fajtákkal való keresztezés megmutatta, hogy azok és azoknak keresztezései az igavonásban nem képesek versenyezni a magyarral. Nem bírják el a szélsőséges időjárását és nem fizetik vissza munkájukkal a megkívánt nagyobb eltartási költségeket. Főszempont tehát, legalább a munkára való tulajdonság szempontjából a helyi fajta föntartása. De mindenestre szükséges annak javítása hústermelés szempontjából is.

Vannak ma már Magyarországon állami birtokok (Mozóhegyes) és nagytenyésztők, a kiknek gulyáiban a fajta javítására évek óta törekszenek és ahol már nagy eredményeket is értek el. Ebben különösen gróf Teleki Arvéd drassói tenyésztése tűnik ki. Szigorú kiválasztás, bő takarmányozás, mely párosul a szabad levegőn való tartozkodással és rendszeres testmozgással, eredményezték azt, hogy a fejlődés itt sokkal gyorsabb, mint a közönséges tenyésztésekben.

A drassói javított tenyésztés állatai megőrizték a magyar fajta általános jellegző tulajdonságait; de igyekeztek azt a fejlődés általános színvonalán fölül emelni, a mellkas

szélességét fokozni és magosságát megtartani. A munkatémény maradt, a hústermelés a javított gulyánál 55–58% lett.

A tejelés gyöngye oldala ennek a fajtának. A tejhozam rendkívüli változó, 800 és 2000 liter közt variál. De azért ez sem kicsinylendő, mert a tej zsírdús s a tehenek évi 120 kor. értékű munkát is végeznek

Dechambre részletesen ösmerteti a drassói tenyésztésben elért kitünő eredményeket és érdekes tanulmánya végén ezt írja:

„Egy állatfajta sem érzéketlen a javítás okszerű eljárásai iránt; annak általános hatása minden fejtánál és minden helyzetben ugyanaz; csak a különleges viszonyokhoz kell alkalmazni. A pusztai nagy szarvasmarha több fajtája átesett már ezen az üdvös javítási akción; Moldva éjszaki részén több nagy tenyésztőnél lehet látni javított állatokat s a romagnole-i fajta, melynek több példánya volt látható az 1901.-i párisi kiállításon, méltó figyelemben részesült. Szükségesnek tartom rámutatni, hogy a magyar fajta szarvasmarha is már sikeres javítás alatt áll és nekünk a legbehatóbb figyelemmel kell kísérni annak eredményeit.“

Jól esik látnunk, hogy állattenyésztésünk fő büszkeségét, a magyar fajta szarvasmarhát olyan jó indulatu — ha nem is mindig teljesen megfelelő bírálatban részesíti egy francia szakférfiu. A külföldnek az a figyelme, melylyel a tenyésztés javítására irányuló munkásságunkat nézi, buzdítson, de tulásra ne ösztönözzön. **E.**

A magyar tyúk.

Irta: **Geltch Lajos.**

Az egész világon körülbelül 35-féle fajta tyúk van, melyek hogy az Ázsiában vadon élő Bánkiva-tyúkkal mily vértokonságban lennének, az kiderítve még nincs. Ezen 35 fajtából van: angol és amerikai 11, china és japáni 6, olasz 4, német és francia 3–3, török, spanyol és belga 2–2, holland és magyar fajta 1–1.

Mint látható, tenát majd minden kultur államnak, így minékünk is meg volna a magunkfajta baromfia. Csakhogy két különbség van. Egyik az, hogy míg a legtöbb állam — nagy tudás és szakismerettel — a saját izlése szerint állította elő fajtabaromfiát, addig mi, hogy mely úton-módon cseppentünk bele, hogy tudás és szakértelem nélkül is magyar tyúkfajtánk lett, azt a jó ég tudná megmondani, mivel eredetét homály fedi és fogja fedni talán örökre. A másik különbség pedig az, hogy míg a saját fajtáját az illetők dédelgetik és dicsérik, addig mi a sajátunkat megbecsülni nem tudjuk, de könnyen elhiszszük, hogy jobb a miénknel a másé.

Ezen egyetlen jellegzetes magyar tyúkfajtánk az *„erdélyi kopasz nyaku.“* Tudom, hogy vannak, akik a közönséges parasztyúkról állítják, hogy ez lenne a magyar tyúkfajta.

Ezt azonban fajtának nevezni nem lehet, mivel ebben hiányzik mindaz, amit egy fajtaállatban megkövetelünk; az az egyforma színt és alakot, valamint azon tulajdonságot, hogy úgy szin, mint alakra is, magához hasonlók nemzeni képes.

A közönséges parasztyúkhhoz hasonló conglomeratum, az egész világon mindenütt található; még pedig aszerint van belőle több vagy kevesebb, amint az illető állam, a kulturának mily magaslatán áll

Ha felemlitem azt, hogy hazánkban közönséges baromfiból 32 milliónyi található, akkor ezen nagy mennyiség azt is elárulja, hogy bizony nálunk a baromfitenyésztés nem állhat valami magos színvonalon. Hogy a közönséges parasztyúkh micsoda fajta jószág, erre vonatkozólag ezelőtt egy évvel, valóságos tyúkháboru indult meg és vitatkoztak a felett, hogy vajjon a közönséges baromfi magyar fajtának ismertessék-e el, vagy nem?

Részemről csatlakoztam azokhoz, akik harcoltak ellene, hogy a közönséges parasztyúkh

baromfi nemcsak, hogy magyarnak, de egyáltalán bármiféle fajtának is elismertessék.

Kissé különösnek találtam azonban azt, hogy miért foly a harc épp a közönséges baromfiért? Hisz van nekünk magyar fajtánk. Ott van az „Erdélyi kopasz nyaku“, hát kell-e ennél magyarabb fajta?

Hogy degenerálódott s hogy most már általánosságban csak összekeverődve a többi közönséges baromfival található, a stándárdnak megfelelő állat pedig ma már kiháló félben van, csak élehetlenségünkről tanuskodik és bizony nagy kár érte.

A stándárdnak megfelelő ily fajta állat, hogy csakugyan ritkaság, bizonyítja az is, hogy a múlt évben egy baromfitenyészde részére több állatot válogattak össze különböző helyekről, de egyetlen egyet sem bírtak találni olyant, mely a stándárdnak megfelelt volna.

A valódi tiszta fajta, azaz a stándárdnak megfelelő „Erdélyi kopasz nyaku“ a 20–25 cm. hosszú piros nyakával és zömök, mintegy púposnak tetsző testével, valóban különös valami.

A hosszú, piros, teljesen kopasz nyakát ami illeti és a mit sokan oly visszataszítóan csúfnak találnak, kifogásolni nem lehet, mert hisz ez képezvén a fajta jellegét, e nélkül megszűnne fajta lenni. De határozottan nem is csuf ily nyakkal ez állat, hisz ilyen a pulykának is a nyaka és még sem jut senkinek az eszébe, ezt kifogásolni.

Ha koppasztva nyakát és lábait levágyjuk, oly gömbölyű a teste, hogy azt mint egy labdát gurítani lehet.

Alig hiszem, hogy legyen egy másik fajta baromfi, mely ezt husmennységével felülmulná. Hazánk klímáját pedig már Isten tudja, mióta megszokva s egyszersmind a primitív kezelés mellett a nyomorúsághoz is trainirozva lévén, edzettsége kifogástalan és mint élelem kereső is páratlan. Ennyi jó tulajdonság mellett hol van tehát az „erdélyi kopasz nyaku“? Részint belekeverődött a többi közönséges baromfiba, részint kiszorították a külföldi fajták a Cochinek, Brámák, Langshanok és Plymouthok stb. Talán ezek jobb fajták nálánál? Szó sincs róla, de mint mindenben, ugy ebben is szeretjük az idegen jószágot.

Nem akarom én kifogásolni a külföldi általánosan elismert híres és minden tekintetben kitünő fajtákat; hisz ezeket oly nagy szakismerettel bíró tenyésztők állították elő és próbálták ki, amilyenekké mi magyar tenyésztők talán soha válni nem fogunk. De a külföldiek miatt mellőzni és kihálni hagyni a mi *egyetlen magyar fajtánkat* azért, mert kopasz a nyaka és hasonló badarságok miatt, helyrehozhatlan mulasztás volna.

Nem oly rég olvastam egy hirdetőmenyt, hogy egy „Robert Cuhn Bernsdorf deutsch Schlesien“ című külföldi cég 100 darab tiszta fajta — tehát tollbokréta nélküli — kopasz nyakut keresett megvételre. Nem tudom, hogy kapott-e? De ha nem kapott volna, a legnagyobb szégyen reánk nézve. Valószínű, ha a hirdetőmenyben Langshan vagy Plymouthról lett volna szó, annak inkább megfeleltünk volna. Csakhogy a kinek Langshan vagy Plymouth kell, az külföldről nem fordul ám hozzánk.

Földműves embereink kivándorolnak, mert nem tudnak megélni, pedig a mi kitünő legelőink mellett a *magyar tyúkban van az aranybánya.*

Itt kellene ezt az aranybányát kiaknázni és nem oda át Amerikában keresni azt, ahol számtalan az olyan parasztagdáinknak megfelelő farmer, akik közül — a gazdaság minden ágából — egyetlen egy többet tud, mint a mi összes parasztagdáink együttvéve.

A Pasteur Chamberland féle védőoltóanyagokról.

Polgári Bálint debreceni gazdaságában a március hó 12-én először és 24-én másodszer beoltott 21 darab ló közül április hó 2-ától 7-éig elhullott

6 darab — és pedig a hivatalos boncolási jegyzőkönyv szerint az oltási helyből kiinduló lépfene fertőzés következtében.

Ez az incidens, mely élénk világot vet a budapesti, de egyébként idegen Pasteur Chamberland intézet készítményeinek megbízhatatlanságára, most az oltási idény küszöbén éppen kapóra jön gazdaközönségünknek és kétségtelenül tájékozásul fog szolgálni az állatorvosi karnak is, szemben azzal a dicsériával, melylyel dr. Preisz Hugó tanár a »Veterinarius« f. évi 5. és 6. számában ezt az intézetet elhalmozta. Állattenyésztőink a gutai, foktői és egyébütt is észlelt balsikerek után, de még azért is, mert köztudomásra jutott, hogy a m. kir. bakteriologiai intézet is többször kifogásolta a Pasteur Chamberland intézet védőoltó anyagait (L. az 1895. évi állategészségügyi évkönyvet) már évek óta mind többben és többben pártolnak el a franciáktól és ennek köszönhető, hogy most megdönthetetlen bizonyítékok állanak rendelkezésre arra nézve, hogy az 1899-ben létesült és a földmivelésügyi Minisztérium által 1901-ben végre tudomásul vett Laboratorium védőoltóanyagok termelésére* által termelt és forgalomba hozott védőoltóanyagok lépfene és sertésorbánc ellen, nemcsak olcsóság, hanem megbízhatóság tekintetében is kiállják a versenyt a francia anyagokkal.

Őszinte örömmel töltenek el bennünket azok a dicséretetek, melyeket a magyar intézet védőoltóanyagairól hallunk és olvasunk; hiszen mi voltunk azok, kik kezdettől fogva propagáltuk ezt a hazai intézményt, mint olyat, mely megtörni igyekszik a kényszerűségből türt idegen laboratorium monopoliáját. Igazán nagyfokú elfoglaltság kell az eredmény el nem ismeréséhez! Vagy tud valaki arról, hogy a magyar intézet oltóanyagai káros reakciót idéztek el, mint az előbb említett helyeken és most Debrecenben a Pestaur Chamberland-féle védőoltóanyagok? Ilyesmiről a legilletékesebb helyen sem tudnak! Ellenben az ismeretes, hogy a magyar laboratorium anyagaival több mint kétszáz ezer állatot oltottak be — és teljes sikerrel! Ha — Preisz tanár ur szavaival élve — »ezrekre menő állatok látszólagos(!) sikeres oltása sem bizonyítja valamely oltóanyag hatásosságát,« 200 ezer állat mégis csak a mellett tanuskodik, hogy számtalán hazai intézetünk is van, melynek kárára az idegen laboratoriumot minden áron pártfogolni, legalább is abszurdum. Téved Preisz tanár ur; a Pasteur-féle kontrolkísérletek nem sikerültek olyan fényesen és ha Azary tanár nincs, sohasem terjed el nálunk annyira a védőoltás! A hivatalos kísérletek balsikerei ugyanis nem tévesztették meg őt és folytatta a védőoltásokat a gazdák állatállományában és csak így tudott tért hódítani!

Darányi miniszter igen helyesen cselekedett, midőn megtörte a védőoltóanyagokkal üzőt kérelmetlen monopoliát. A gazdaközönség ezért csak hálával tartozik neki. A Pasteur Chamberland-féle pedig csak ágaskodjanak és prüszköljenek tovább. »Si duo faciunt idem, non est idem« — mondja Preisz tanár ur; helyes, — ime mi levonjuk belőle a levonható: a párizsi Pasteur intézet anyagai lehetnek jók; de megbízhatatlanok már huzamos idő óta a budapesti Pasteur Chamberland-féle laboratorium oltóanyagai! Ezt eltagadni hiába való fáradság volna.

A legujabb debreceni eset is mellettünk szól. Adhatnak magyarázatot ennek a végzetes incidensnek; de azt sohasem fogják bebizonyíthatni, hogy nem ők, hanem mások a hibások. Azzal meg éppen ne hozakodjanak elé, hogy lépfene ellen többféle oltóanyagot is termelnek és szállítanak; elég gyalázat, hogy eddig is lóvá tették egy szakembereket, mint a közönséget, mikor a lépfene csak egy és az oltóanyagból mégis kétféle áll rendelkezésre, holott voltaképp a két oltóanyag teljesen azonos! B. Ö.

KISEBB SZAKKÖZLEMÉNYEK.

— **Méreg a gyöngyvirágban.** Egy vegyész megvizsgálta a gyöngyvirágot és azt tapasztalta, hogy szírmájában nagymennyiségű glicósid van, a mely kéksavat tartalmaz. A kéksav

pedig a legnagyobb méreg. (Ugyanaz, mely a keserű mandulában található. Ezzel kapcsolatban megemlítjük egyszer mind azt is, hogy a keserűmandulából 20—25 szem megevése felnőtt embernek is halálát okozhatja. Gyengébb szervezetű gyermeket 6—7 szem keserűmandula is képes megölni.) Most, a gyöngyvirágidény elején nem lesz hiábavaló az a figyelmeztetés, hogy a gyöngyvirágot senkise vegye szájába, ne is morzsolja szét ujjai közt, mert ha gyöngyvirágméreggel inficiált ujját szeméhez vagy ajkához érinti, könnyen veszedelmes baja támadhat. Ha a méreg valamely nyílt sebbe jutott, igen könnyen átmeleg a vérbe. Ily esetben első segély gyanánt, mivel orvos nincs mindig kéznél, nagyon jól megteszi a szolgálatot az égő cigarettára vagy szivar, a melynek tüzeit oly közel tartjuk a seb fölé, a mennyire csak a heves fájdalom miatt lehetséges.

— **A böjtölés.** Egészséges szervezetű ember 20 napig áll ellen az éhségnek, a »hivatásos« böjtölők (a hírhedt Succi, Merlati) 30—40 napig megvannak étel nélkül. A 16 és 25 napig él meg evés nélkül, föltéve, hogy vizet adnak neki, 17 napig kibírja ital nélkül, de már 5 nap alatt elpusztul, ha enni-valót kap, a mennyit csak kíván, de vizet nem. A macska 15—20 napig kibírja, ha vizet kap. A kutyaérő ismeretes, hogy 30 napig is élnek evés nélkül; de ha vizük nincs, már 20 nap alatt elpusztulnak. A tengerinyul 14, a galamb 10, a veréb csak 6 napig lehet el evés nélkül. A böjtölésben igen elől járnak a varangyos békák, 2—3 évig éltek mindenféle táplálék nélkül. Legnagyobb rekordot a poloska érte el, (gunyevén pesti bolha.) Egy természetbúvár gondosan bezárt egy poloskát egy üvegedénybe, a melyben semmi néven nevezendő táplálék nem volt. Föltűnt a tudósnak, hogy a papírvékonyaságúvá aszott fereg teste még egy esztendő mulva sem akart fölözni indulni. Mintegy 10 évig volt a poloska az üvegben, a mikor is a tudós kivén az egész elszáradt poloskát, tenyerébe tette. A test melegtől hosszú idő mulva magához tért a fereg s mihamar — csipni kezdett.

— **A timsó eredete.** Németország egyik grófságában, a lemúlt XIX. század ötvenes éveiben jámbor képpel beállít a birkás az ispánhoz és félve jelentette, hogy birkái megvannak babonázva, mert az uradalmi vaskohó romjaihoz szaladnak valamennyien, mikor itatni akarja őket és ott óraszámra is elnyalogatják a köveket. Az ispán eleinte semmit sem adott a juhász meséjére, de mégis kíváncsi volt, mi igaz belőle. És legnagyobb megütközéssel látta akkor, hogy a birkák minden ütlegelés ellenére is a kövek közé rohantak. Az ispán a jelenség láttára természetes okokra gondolt s vízben áztatta a köveket s timsó-oldatot kapott. A birkák tehát a só kedvéért rohantak a kövek közé. Ezzel a véletlenül találtalmánnyal Róma híres timsókereskedelme elvesztette évezredek hatalmát. Gyárák keletkeztek, a melyek mészkőből, agyagból, kénsavból, illetőleg gyári hulladékokból készítik a timsót. Hazánkban a nagybockói gyár termel timsót. György Elemér.

VEGYES KÖZLEMÉNYEK.

— Hátralékos előfizetőinkhez!

A mult hét végén ismételt felszólítottuk az összes hátralékos előfizetőket előfizetésük megújítására. Miután a többszöri levélbeli sürgetés sok költséget okoz, ezúton értesítjük azokat, a kiket illet, hogy jövőre — és pedig már a következő számtól kezdve — mind azoknak, akik csak egy negyed évvel is hátralékban lesznek, a lap küldését beszüntetjük. Lapunk kladoja, amúgy is több mint kétszáz ingyen példányt küldvén szét, nincs abban a helyzetben, hogy azonfelül még száz fizetnél tudó előfizetőinknek is ingyen küldje a lapot.

— **Gazdasági tudósítók.** A földmivelésügyi miniszter Tóth Eudre gencsi lakost Szatmár vármegye nagykarolyi járására, Veress Mózes folti lakost Hunyad vármegye algyógyi járására, Nagy Ferenc bözöd-ujfalui lakost Udvarhely vármegye székely-kereszturi járására és János József abrudbányai lakost Abrudbánya város területére a gazdasági tudósítói tiszttel bizta meg.

— **Kinevezés.** Az erdélyrészi mezőgazdaságot dicsérelő kinevezésről adhatunk hírt olvasóinknak azzal, ha tudatjuk, hogy Gutmann Imrét, a gróf Teleki Ádám marosújvári uradalmának tisztartóját kinevezték gróf Zay Miklós zay-ugróci, horvátországi és békésvármegyei 54000 kat. hold kiterjedésű uradalmainak központi jószágigazgatójává. A kinevezésben nemcsak az egyéni tehetség és szorgalom fölismérésének örvendhetünk, de annak is, hogy a Királyhágón túli magasgazdatiszti állásokra is már tőlünk keresnek alkalmas egyéneket.

— **A marostorda vármegyei gazdasági egyesület** igazgató-választmánya f. hó 12-én tartotta rendes havi ülését dr. gróf Toldalagi László elnöke alatt, melyen a következő ügyek elintézésére jött tárgyalás alá:

1. A földmivelésügyi miniszter 45,000—100,000-ig terjedőleg sima vesszőt bocsát a megyei szőlősgazdák rendelkezésére; valamint 10,000 drb. kész ojtványt a törekvő kisebb gazdák részére oly célból, hogy mintaszőlőkészítők létesítsenek oly községekben, hol már konstatalva van a filoxera. Ily község van Marostorda megyében 16. Öt község vétett föl a megye különböző pontjain 2—2 ezerrel, tehát 1/2 holddal. Még pedig: *Havadtó, Szent-Háromság, Koronka, Kölpény* és *K.-Szt.-Miklós.*

2. A szénkénegraktár felállítását a vele járó némi terhekkel, mint ahogy a városi közgyűlés elfogadta, elfogadja.

3. Rendes évi közgyűlés megtartási idejét május 7-re állapította meg.

4. A tenyészállatkiállítások idejét június első felére tette. Egyik lesz Marosvásárhelyt, a másik Ny.-Szeredán. Ezen ülés alkalmával elhatározott, hogy a ki egyik kiállításán díjat nyert, ugyanazon állatjával a másik helyen tartandó kiállításon ez évben nem pályázhatik.

5. Budapestről Balog Bélának átiratára gyékény és vesszőből, gyümölcs és halas kosarak készítésére nézve abban történt megállapodás, hogy először minták küldessenek.

6. Azon kérdésre, hogy Angolország részére loanyag beszerzésére vonatkozólag nem lehetne-e közvetlenül a tenyésztőktől beszerezni? Megállapodott az ig. választmány abban, hogy puhatolódzni kell a székely vidéken, hol vannak keresztvezett szép, erőteljes lovak, melyek hozzá vannak már szokva hegyes vidékekhez és kitartók. Igy vidékenként egyének jelöltettek meg, kik területeiket bejárják és ajánlataikat megteszik. Igy Zudor Árpád Ildosról, Abódi István Sóváradról, Vincze József Makfalváról, Csiki Gyula K.-Remetéről, Pálffy Albert Havadtóról, Bod György Ny.-Gálfalváról, Fülöp Ele Vécsről, Kolbász Miklós Toplicáról, Simay Pál Pagocsáról, Patruban Miklós M.-Kapusról, Verzár Mihály Harcuról, Nagy Dénes M.-Bergenyéről.

7. Sánta Albert által beadott sürgetés egy marhasórártár felállítása tárgyában.

8. Vásártartási szabályrendelet megvitatása tárgyában mielőbb egy ig. választmányi ülés kitűzése. *Csete György.*

— **Legeltetési tilalom.** Az erdélyrészi különösen a székelyföldi kisgazdák régi panasza a legelők hiánya. Ezen akar most segíteni Darányi földmivelésügyi miniszter rendeletével, melynek tartalmát alább ismertetjük.

Darányi földmivelésügyi miniszter a földmivelők állattenyésztési érdekeire való tekintettel megengedte, hogy az urbéreszek legelőilletőségét képező erdőkben a legeltetés a legkiterjedtebb módon gyakorolható legyen. S mivel az urbéreszek legelőilletőségét képező erdők állami kezelésbe vételénél főleg az erdélyrészen hangzottak panaszok, hogy a kisbirtok-

*) Budapesten, VI. Nagy János-utca 6. sz.

kosok gazdasági érdekei nem istápolhatnak s különösen, hogy a kisbirtokosok az erdei legettetésben akadályozva vannak: a miniszter minden fontosabb esetben erdészekből és gazdasági szakértőkből összeállított vegyes bizottsággal helyszíni szemlét rendelt, melynek azt adja utasításul, hogy amennyire csak az erdei üzem megengedi, első sorban a kisemberek érdekét tartsa szem előtt. Ilyen helyszíni szemléket eddig *Csik, Háromszék, Maros-Torda és Udvarhely* megyékben tartottak s eredményükkel a legkövetlenebbül érdekelték meg vannak elégedve.

— **A gazdasági munkások pénztára.** A gazdasági munkások és cselédek segítőpénztáráról szóló törvényt ki fogják bővíteni úgy, hogy a munkásokon és cselédeken még inkább segítsenek. A javaslat már munkában van a földmívelési miniszteriumban s többek között arról fog intézkedni, hogy a tagok díjakat csak 25 esztendőig kötelesek fizetni, holott eddig úgy van, hogy a fizetést életfogytig tartozik teljesíteni. Ha pedig a tag előbb hal meg, semmint segélyigénye lehetne, a család a befizetett összeget visszakapja. Kiterjed ez az új javaslat a gazdasági cselédbiztosítás fejlesztésére is, mert ha a gazda cselédje után maga fizeti az évi díjat és a cselédje szolgálatából kilép, a gazdának jogában van egy másik cselédet fölvetetni a tagok közé és a befizetett díjakat annak javára számítani. Intézkedik a javaslat a temetkezési és kiházasítási biztosításról is csekély heti befizetési alapon.

— **A székely kiscgazdák segítése.** A múlt évi gyöngye termés miatt a földmívelésügyi miniszter az ország különböző vidékein a kiscgazdák között nagyobb mennyiségű kedvezményes vetőmagot osztatott ki. Jelentékenyen segítette különösen a székely kiscgazdákat, a kik között 32.000 korona értékű vetőmagot osztatott ki, mivel a múlt évi termés oly silány volt, hogy sok kiscgazda az állami támogatás nélkül a tavaszi vetést is alig kezdhette volna meg.

— **Allatorvosok díjazása vasárnapokon.** A földmívelésügyi miniszter elrendelte, hogy állatvásári napokon, ha a szakértőtől kirendelt állatorvos állatszallítmányok vizsgálatára meghívattak, délelőtt 12 óráig és délután a vizsgálatokat egyfolytában teljesíteni tartozik és ilyen napokon a déli 12 óráig végzett vizsgálatokért pedig az összes szállítók terhére csak egyszeri fuvar költséget és egyszeri (6 korona) munkadíjat, a délután végzett vizsgálatokért pedig az összes szállítók terhére szintén csak egyszeri fuvar költséget és egyszeri (2 korona) munkadíjat számíthat fel.

— **Méhészeti tanfolyam Gödöllőn.** A gödöllői állami méhészeti gazdaságban, május és

junius hónapokban, kertészek, vincellérek, erdő, gát- és vasuti örök, földmivesek és kiscgazdák számára egy-egy hónapra terjedő méhészeti szaktanfolyamot rendeznek. Mindkét tanfolyamra felvétetik 20—20 hallgató. A pályázni szándékozók április 30-ig nyujtsák be folyamodványaikat az országos méhészeti felügyelőséghez (Budapest, I. Krisztina-körút 91.) A tanfolyamra fölvetett szegénysorsuak ingyenes ellátásban részesülnek.

— **Magyar tenyészmárhák Oroszországon.** Pirkner János, állattenyésztési főfelügyelő oroszországi utazásának állattenyésztő gazdáink, valószínűleg gyakorlati hasznát fogják látni. Oroszország szarvasmarha tenyésztése tudvaleg alacsony nívón áll. Az orosz kormány ezért azt tervezi, hogy állami költségen importálja a megfelelő tenyésztőanyagot s azt kedvezményes árban osztja ki a gazdák között. Pirkner látogatásának eredményeképpen az oroszok figyelme Magyarországra irányult, s az orosz kormány innét óhajtja az orosz szarvasmarha-állomány regenerátorait beszerezni, sőt a mint értesülünk, gróf Teleki Arvéd drassói magyar fajta gulyából tenyésztés céljaira Oroszországba máris vásároltak bikákat.

— **Angol mezőgazdák Magyarországon.** A földmívelésügyi kormány angolai szaktudósítója, György Endrének kezdeményezésére, az essex grófság gazdasági egyesülete nagyszabású kirándulást szervez Magyarországra az itteni mezőgazdasági viszonyok tanulmányozása végett. Az angol gazdák, kiknek vezetői György Endre és Dymont a chelmsfordi vegyészeti állomás igazgatója lesz, május elején érkeznek. Tanulmányutjuk tizennégy napra terjed, mely idő alatt magtekintik úgy a fővárosi, mint a debreceni mezőgazdasági intézményeket, az állami és nagyobb magánbirtokokat. A látogatásnak egyik célja különben az lesz, hogy a magyarországi termelőkkel főleg élelmi cikkek Angliába szállítását illetőleg a kapcsolatot szorosabbá tegyék. Eddigélé mintegy 70 előkelő angol gazda jelentkezett a saját költségén megteendő tanulmányutra.

— **Ez év időjárása** oly kedvező a gyógy- és műszaki növények ültetésére, hogy a teleplétesítéseket most már áprilishen kezdeni lehet. Holott máskor májusban kezdődött az ültetés. Ez időszerint, midőn a cukorrépa ára oly alacsonyra leszállt, sokan itt a vidéken a répa-termeléssel felhagytak. És emiatt, valamint a szőlő pusztulása (philoxera által) után a burgonya termelésre vetették magukat, a melynek következménye lett, hogy a burgonya ára is leszállt. Ugy mint a kapáló növények, a gyógy- és műszaki növények legalkalmasabbak. A gyógy- és műszaki évelő növények palántái, Agnelli József plébánosnál, Csáriu via: Sasvár, nyitramegye kaphatók. A gyógy- és műszaki növények palántái nevelésének az intézete, csakis egy létezik Európában és pedig magyar földön, Agnellinél. Agnelli képes minden évben 150—160 különböző gyógy- és műszaki növényből, több millió palántát szállítani. Vannak nagy telepei a forgalom részére

és a növény termesztésére, az aratás végett. A palántát szállítja külföldre, sőt Amerikába is már szállított palántát.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

A. Gy. Sz. Törlesztési jelzálogkölcsön fölvetelére ajánljuk a Magyar-Jelzálog-Hitelbank kolozsvári fiókját, mely 2000 koronánál magasabb kölcsönöket ad a lapunkban megjelenő hirdetésben közölt feltételek mellett; továbbá a Kisbirtokosok Országos Földhitelintézetét, mely 600 koronától kezdve nyújt jelzáloghitelt.

K. N. Kimerítő választ díjtalanul ad kérdésére a kolozsvári gazdasági tanintézet tanácsadó bizottsága.

Gazdatiszteknek. Mihelyt a gazdatiszti egyesület elfogadott alapszabályait megerősíti a miniszter, megkezdődik az hivatalos működését és intézkedni fog lapunknak tagjai részére való megküldéséről. Ez úton is kérjük gazdatiszteinket, hogy aláírt tagsági kötelezvényeiket minél előbb küldjék be az egyesület titkári hivatalához, hogy az első választmányi ülésen már számolni lehessen a taglétszám nagyságával.

NÉPBANK RÉSZVÉNYTÁRSASÁG KOLOZSVARTT

Deák Ferencz-utca (ezelőtt: Belközép-u.) 37. sz. alatt (Korbuly-ház) olcsó jelzálog és váltókölcsönöket nyújt és **BETÉTRE 5% SZÁZALÉK KAMATOT AD.**

(412.)

Magyar Jelzálog-Hitelbank

Képviseletége Kolozsvártt

(Jókai-utca 2. sz., gr. Rhédey-ház, I. em.)

Az intézet alaptőkéje 30 millió korona.

4%-os és 4½%-os

Záloglevélkölcsönöket

nyújt és pedig 4%-os kölcsönt földbirtokra: 50 évi törlesztéssel 5 százalékkal,

nagyobb városokban fekvő házakra 40 évi törlesztéssel 5-40 százaléknyi évi részletfizetés mellett és magasabb leszámítási árfolyam mellett 4½%-os záloglevélkölcsönöket földbirtokra 50 évi törlesztéssel 5-40 százalékkal és nagyobb városokban fekvő házakra 42½ évi törlesztéssel 5-65% évi részletfizetés mellett.

A jelzálogul felajánlott erdélyrészi ingatlanok értékére és a megszavazandó kölcsön összegére nézve az Erdélyi Gazdasági Egylet bizalmi férfiai adnak véleményt. (1.)

A bank képviseleténél kaphatók 4% és 4½%-os záloglevelek, 3%-os és 4%-os nyereségekötvények

A LAPPELÜGYELŐ BIZOTTSÁG FELÜGYELETE MELLETT:

Felölös szerkesztő és kiadó:

TOKAJI LÁSZLÓ.

Társzerkesztő:

JAKAB LÁSZLÓ.

Segéd-szerkesztő:

ÉBER ERNŐ.

AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET TULAJDONA.

Hydraulikus Sajtókat

Szőllő-bor készítéséhez legújabb szerkezetben, valamint

Gyümölcs-Must

előállításához a nagyban üzemben

legnagyobb munkabírást,

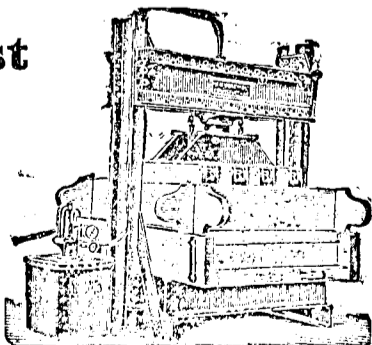
legsziporább sajtolás

leggyorsabb munka

Egyszerű és könnyű kezelés;

Bor- és Gyümölcs-Sajtókat kézi használatra,

Szőllő- és Gyümölcs-Zuzókat, valamint teljes

Borászati-felszereléseket rögzítetten és szállíthatóan,

Széna- és Szalma-Préseket, mint különlegességeket gyárt és szállít felelősség mellett a legújabb, legjobban bevált, kiültetésben részesült szerkezetekben (793.)

MAYFARTH Ph. és TÁRSA

csász. és kir. kiz. szab. mezőgazdasági gépgyára

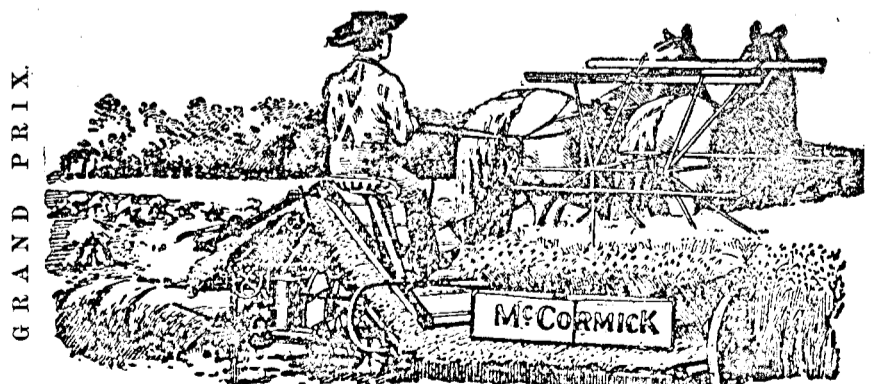
BÉCS, II. Taborstrasse Nr. 71.

Kimerítő árjegyzék és számos illusztrált irat ingyen.

Képviselek és ismét előruasítottok kívántatnak

Mc Cormick Harvesting Machine-Company.

(Chicago-i aratógépgyár.)

Kéveköti aratógép,
Fűkaszalógép,
Köszörűkészülék,

„Daisy” marokrakó aratógép,
Szénagyűjtő gereblye és
Kéveköti fonál (859.)

gyártmányai.

Ne vásároljon, míg gépeinket nem látta s árainkat nem kérdezte. Olcsó tartalék-részek óriási raktára. Tessék mintakönyvet kérni!

WILLIAM J. STILLMAN
igazgató.

Évi termelés
362,000 gép.

BUDAPEST,
V. ker., Váci-ut 30 sz.

Előfizetési Felhívás!

Erdélyi hazarészünk legfüggetlenebb, legélénkebb és legolcsóbb politikai napi lapja

„^{az} UJSÁG”

Független, mert tisztán az a közönség tartja fenn, amely Magyarország teljes kormányzati és anyagi függetlenségeért lelkesül. Senki mástól anyagi segílyt nem kap. Épen ezért korlátok, melléktekintetek nem kötik és nem vezetnek közcélu akcióinál.

Legélénkebb, mert a legjobb erőkből álló munkatársgárdája van és leggyorsabb, mert éjjeli lap lévén, már a reggeli gyorsvonat szétviszi az egész Erdélybe s így az összes budapesti lapokat egy nappal, a kolozsváriakat pedig egy fél nappal megelőzi.

Legolcsóbb, mert míg a többi lapok előfizetési ára évi 28 és 32 korona, addig

az „UJSÁG” előfizetési ára

egész évre csak:	24	korona.
félévre	12	”
negyedévre	6	”
egy hónapra	2	”

Ilyen előfizetési árral indult már kezdetben és ez is egyik oka annak, hogy a lap előfizetői a legnagyobb arányban szaporodtak.

Az „Ujság” felelős szerkesztését december 29-től **Dr. Papp József** kolozsvári ügyvéd vette át, a kit munkásságában számos kolozsvári és vidéki közéleti férfi támogat.

Az „Ujság” — politikai és társadalmi akciói mellett — kiváló gondot fordít a köz- és mezőgazdasági érdekek megfelelő, alapos és helyes irányu szolgálatára is. Ily tárgyú rovatait a legjelesebb helyi és fővárosi szakemberek látják el közleményekkel.

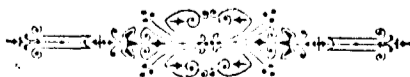
Előfizetési pénzek utalványlapon

„Az „UJSÁG” kiadóhivatalának
Kolozsvártt”

(781.)

ezimen küldendők.

==== Mutatványszám ingyen küldetik. ====

Gazdák Biztosító Szövetkezete

BUDAPEST, VIII. Baross-utca 10.

536

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület
ugyis mint a

Gazdasági Egyesületek Országos Szövetsége
erkölcsi támogatásával alakult 1900.

Biztosítéki alap:

Kormány hozzájárulásával	400.000— K
Alapítványok és üzletrészekben	1268.080— „
Tartalékok	111 053 60 „
Összesen	1,779 133 60 K.
Első évi felesleg	90.349— K.

Biztosításokat elfogad tűz és jégkár ellen. — Az üzlet eredményében biztosított tagok díjarányban részesülnek.
Az 1901. évi üzleteredmény alapján az alapítók 5% kamatban, a biztosított tagok díjvisszatérítésben részesülnek. — Biztosítási ajánlatokat elfogad közvetlenül a központ vagy a képviselők közvetítésével és felvilágosítással és nyomtatványokkal minden irányban készséggel szolgál

az igazgatóság.

LITCKE L., Pécs

cs. és kir. udv. szállító

Frigyes Főherceg Ő cs. és kir. Fensége, Szalvator Lipót Főherceg Ő cs. és kir. fensége és a Nemzetközi Hálókocsi és Európai Expresszvonat-Társaság szállítója.

PEZSGŐFAJOK:

Sport Grand Vin Sec	Export pezsgők
Extra Sec	angol izlésre:
pezsgők: Dry-Dry.	Vin Brut Britannia Sec.

! Futányos árak! — Árjegyzék ingyen!

(821.)

MAGYAR INTÉZET.

LABORATORIUM

VÉDŐ-OLTÓANYAGOK TERMELÉSÉRE

BUDAPESTEN, VI. Nagy János-utca 6. szám.

TERMEL ÉS SZÁLLIT

VÉDŐ-OLTÓANYAGOKAT:

a) a sertésorbáncz ellen	100 adag ára (I. és II. anyag)	14 kor.
b) lépfene ellen	juhok részére 100 adag ára (I. és II. anyag)	15 kor.
	szarvasmarhák részére 100 adag ára (I. és II. anyag)	30 kor.
	lovak részére 100 adag ára (I. és II. anyag)	30 kor.

Az intézet raktáron tart és mérsékelt áron szállít 10 adagos L. V. T. jegyű oltófecskeket, oltótüket, szörnyiró ollókat, maximal hőmérőket és más oltáshoz szükséges szereket.

(702.)

GÁLERNŐ

építési anyagok raktára

KOLOZSVÁR, MALOM-UTCA 16.

Telefon 494.

Allandóan raktáron tart és legolcsóbb árakon szállít mindennemű építési anyagot é. p.

Román és Portland Cement	Kátrányos fedél pép
Gipsz	„Dürabel“ zöld fedél lemez
Menyezet nádtonat	Tetőcserepek 860.
Kőagyagsővek	Disztéglák
Alagsővek	Chamotte téglák
Aszfalt elszigetelő lemezek	Keramit lapok

Legjobb gyártmányok. Olcsó árak.

Černovsky & Co.

Ausztria-Magyarország

első és legnagyobb talajmívelési gépek gyára, Bömisch-Brod bei Prag. (847.)

Ajánlja általánosan jónak elismert, utolérhetlen, minden versenyen első díjjal kitüntetett s ezért legjobban elterjedt talajmívelő gépeket, mint: Cernovsky-féle egysoros répakapa eddig több mint 40,000 db gyártva, valamennyi répatermelő országban használatban.

Ugyanaz kombinálva három soros répa művelőgépre, minden vetőgépre alkalmazható és minden talajra alkalmas. Főelőnye a nagy emberi erő megtakarítás.

Kukoricza kultivátor, igen könnyen alkalmazható burgonya, szőlő és komlókertekben.

Chilisalétrom szóró, 2, 4, 5 és 6-soros.

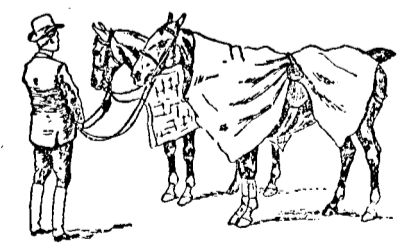
Kilencsoros acél kultivátor a tavaszi vetésnél potólthatatlan és nélkülözhetetlen. Árjegyzékek ingyen és bérmentve.

Magyarországi Vezérképviselő: **Neubauer Sándor, Győr.**

PÖSTYÉNI FLUID-GYÁR

Állatgyógyászati készítményei:

Pöstyéni Thermal lófluid ára: egy üveg 2 kor. 80 fillér. 5 liter 25 kor. 10 liter 50 kor.

Pöstyéni Bliszter (folyékony) ára: egy üveg 4 kor.

Pöstyéni maró Bliszter ára: egy tégely 4 kor. (égetés szükségtelen, a betegség ismétlődése kizárva).

Pöstyéni Embrocation ára: egy üveg 4 kor.

Pöstyéni maláta pogácsa (lepény) különlegesség, lovak és szarvasmarha hurutos megbetegedéseinél, ára 3 kor.

Pöstyéni sebkenőcs, csövenként 2 kor.

(716.)

Unicum legyek és egyéb rovarok ellen. Alkalmazandó lovak és szarvasmarhánál, 1 liter ára 2 kor.

Amerikai állat táppor lovak, szarvasmarha, juhok és sertések számára 1/2 kiló 80 fillér, 1/1 kiló 1 kor. 40 fillér, 5 kiló 5 kor. (50—100 kilóig külön ár).

Pöstyéni sertéspor (Boróka-liszt) emésztést szabályozó és vértisztító készítmény: 1/2 kiló 80 fillér, 1/1 kiló 1 kor. 40 fillér, 5 kiló 5 kor. (80—100 kilóig külön árak).

Ragadós száj- és körömfájás elleni angol por 1/2 kiló 2 kor., 1/1 kiló 4 korona.

Megrendelhetők: 5% engedménnyel egyleti tagoknak az Allandó gépkiallításán Kolozsvártt, minden gyógyszertárban és nagyobb drogueriákban, valamint:

Fluid-gyár Pöstyénfördő.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Kishirdetések felvétetnek (minden héten csütörtök délig): a kiadóhivatalnál, Kolozsvárt, Deák-Ferencz-utca 13. sz., emelet.

Előre fizetendő

KIS HIRDETÉSEK.

Levélbeli tudakozódásokra felvilágosítást ad a kiadóhivatal, ha a szükséges válasz-levélbélyeg mellékelteik.

Ezen rovatban minden 20 cm., vagy ennél kisebb területű — 50 szóig terjedő — hirdetés egyszeri közlése 1 koronába kerül. Egész évi (52-szeri) közlés ára: 48 korona mely évnegyedenkint, vagy havonként is fizethető. A hirdetés legkönnyebben megrendelhető utalványlapon, melyre a szöveg is felírható. A jelzett mennyiségen felül minden szó 4 fillér, vagy minden cm. 5 fillér. Tudakozódásoknál csak a kihirdetések számára kell hivatkozni. Támpéldány csak egy küldetik.

Alkalmazást keresők

Gazdatiszti állást keres, vagy ideiglenes munkát is elfogad igen ügyes gyakorlati gazda. Czime 336. szám alatt megtudható a kiadóhivatalban.

Kovácsnak ajánlkozik teljesen képzett gyári kovácssegéd uradalmakba. Czime 336. szám alatt megtudható a kiadóhivatalban.

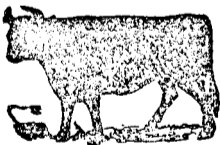
Gazdatiszti középkorú, szakképzett, nagybirtokon szerzett tapasztalatokkal, jövedelem előállítására képességgel; — volt uradalmi intéző és számtartó, azonnali belépésre állást keres. — Számvezetést, úgy a mező és erdőgazdaság minden ágát érti. — Kitűnő ajánlatok és bizonyítványokkal, fedhetlen előéletű. — Románul ért. — Czim K. L. alatt a kiadóhivatalba kéretik.

(879.)

Alkalmazást nyer.

Kertészt keresek évi 240—280 korona készpénz fizetés és udvari ellátás, esetleg megfelelő praetenda mellett május 1-re. O-Bretteye p. Russ. Hunyadmegye. 884. Szilvássy Aladár.

Különlélek.

Szeged követlen közéletben. gróf Szapári—Gyalai uradalom területén

Fehérparti gazdaságomban 7 darab igen szép 14—24 hónapos tiszta berni jellegű

tenyészbika

eladó. (870.)

Lichtenegger Gyula
Szeged,
Kárász-utca 16.

Megkeresésre, az állatok megtekintésére, kocsit rendelkezésre bocsátják.

(543.)

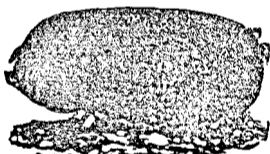
Hantz Sándor könyvkötő.

Ezelőtt Hantz György társa
Kolozsvárt,

— Jókai-utca 2. szám. —

E szakmához tartozó munkákat versenyt feiülmulózással tartósan és olcsó árért készítik. Fizetések fél vagy egész évi elszámolásra történhetnek. (555)

A címre kérem vigyázn!

Telivér Poland Kina

süldők, koczák és kanok, renyészésre alkalmas, szép és fejlett példányok 8—9 hónaposak eladók. Ugyis szintén tavaszi ellésből származó malacokra előjegyzést elfogadok.

Szállítás 3 hónapos kortól kezdve.

Tudakozódások:

Ordódné Mailáth Gizella
Budapest,
IV., Múzeum-körút 7. szám.
(748.)

Eladó

2 db.

Poland Kina tenyészkoça

Czim G. G. alatt a kiadóban. (1001.)

Páris-Grand-Prix!

Gr. Teleki Arvéd

drassói uradalmában

up. Koncza, Alsófehérvármegye

kaphatók:

gyorsfejlődésű, kiválóan edzett, az ország minden részében előnyösen ismert

magyar bikák,

100 drb. magyar igásökör,

az általános kedvelt

oberndorfi répamag,

rendkívül

előnyös árban,

továbbá

pekingi kacsák,

amerikai

diócsemeték, sorfák.

(775.)

Lóheremagot, lucernamagot

és mindenféle egyéb gazdasági magot legmagasabb áron értékesít

Wolf Soma
magügyőnségo,
külföldi cégek bevásárlója (874.)

Budapest,
VII. Kerepest-ut 10.

Resch József és fia szőlőtelepén Bács, Bács-Bodroghmegye, nagymennyiségű sima és gyökeres szőlővessző eladó. Nemes fekete Kadarca és olasz Rizling sima 5 kor. 5 éves gyökeres 20 kor. 3000 Olasz Rizling, Riparia Portalison készült első rendű fás ojtvány és csemege fajítottványok, hazai sima és gyökeres csemegefaj szőlővesszők — árjegyzék szerint.

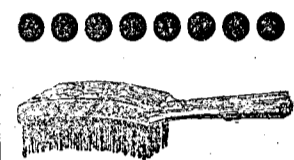
Gledicsia élősvény csemetéből 500,000, Mac-lurából 50,000 drb. dus gyökerű csemete kerül eladásra, 1000 drb. ára 5—15 cm hosszúságig 4 k. 15—20 cm. 6 kor., 25—40 cm. 8 kor., 40 cm felett 10 kor. Csomagolás 1 korona 1000-ként. 200 folyó méter egyszerű bekerítésére 1000 csemete elég-séges. Megrendelésnél 25 százalék előleget kérünk. (835.)

Simonfi István mező gazdasági gépgyára, vas- és fémöntője Kolozsvárt, Kultorda-u. 48. szám. Telefon 85. sz. Kivánatra árjegyzék és költség-számítás bérmentve küldetik. (464)

Háromszék megyében, vasut mellett 250 kat. hold, tagosított birtokra, (869.)

bérlőt

vagy óvadékképes gazdaságtisztet keresek. Gazdaság önálló vezetésében gyakorlott egyén előnyben részesül. Dr. K. Tompa Arthur Budapest, I. Bors-utca 6. II em. 15.

Gyümölcsfa 829

keféket,

valamint egyéb

kefe és seprő- árút

gazdasági,

ipari és

háztartási célra ajánl:

Wiszoky és Társa

keféáru gyára

Budapest, VI. Király-utca 66. sz

Árjegyzékkel

kivánatra szolgálunk.

4 törzs

Plymouth Rock

tyuk

— eladó. —

Áruk 50 korona.

Cim a kiadóhivatalban.

(1003.)

B. Bak Lajos Ö csász. és kir. Fensége Klotild főhercegnő udvari szállítója és az arany koronás kereszt birtokosa műbutor és épület asztalos munkák és parquette gyári üzlete Kolozsvárt. Alapított: 1869. (845.)

Ganz és Társa vasöntő és gépgyár részvénytársaság

LEOBERSDORF. BUDAPEST. RATIBOR.

Városi üzlet Budapest, Ferencziek tere 2.

Ajánlja:

Hengerszékeit (Mechwart szabadalma) darálás-, felbontás-, kiörlés- és simára őrléshez, önműködő lisztkeverő gépeit, hámozó-, koptató- és egyéb malomgépeit, mint felvonókat, szitákat, szállítócsigákat-, zsákfelvonókat-, detacheurök- és egész malomberendezéseket.

Turbinákat, forgó ekéket gőz-, petroleum- és electromos hajtással.

Electromos világítási és erőátviteli telepeket. Mindennemű kéregöntvényt.

Bánki rendszerű benzin és petroleum motorokat és locomobilokat.

(763.)

Az 1900-ik párisi kiállításon 6 nagy díjjal és 8 aranyéremmel kitüntetve.

Nyujtsunk kezet a szerencsének!

Már sokan szerencsések lettek egy nálunk vásárolt sorsjegy által.

A legesélydúsabb sorsjáték a világon a mi m. kir. osztálysorsjátékunk.

100.000 sorsjegyre 50.000 pénznyeremény jut.

Legnagyobb nyeremény esetleg

1.000.000 korona.

1 jutalom 600.000, 1 nyeremény à 400.000, 200.000, 2 à 100.000, 1 à 90.000, 80.000, 70.000, 2 à 60.000, 1 à 40.000, 5 à 30.000, 1 à 25.000, 7 à 20.000, 3 à 15.000, 31 à 10.000, 67 à 5000, 3 à 3000, 432 à 2000, 763 à 1000, 1238 à 500, 90 à 300, 31.700 à 200, 3900 à 170, 4900 à 130, 50 à 100, 3900 à 80, 2900 à 40. Összesen 13,160.000 korona azaz Tizenhárom millió 160.000 korona.

SZERENCSENAPTÁR.

Január	Február	Március	Április	Május	Június	Július	Augusztus	Szeptember	Október	November	December
K 1 978	S 1 36451	S 1 86679	H 1 24212	S 2 35302	S 2 25725	S 2 64462	H 2 70532	H 2 18964	S 2 29140	S 2 2887	H 2 10453
S 2 26879	S 2 53703	S 2 17769	S 2 48026	C 2 35302	H 2 33037	S 2 83393	S 2 83677	K 2 17330	C 2 21625	K 2 32701	K 2 37410
K 3 51378	H 3 71717	V 3 38297	S 3 65664	C 3 53397	H 3 83037	C 3 492740	V 3 6303	C 3 438179	V 3 32701	K 3 451630	C 3 53722
H 4 65828	H 4 89353	H 4 59571	C 4 83193	C 4 53397	K 4 86023	C 4 22051	C 4 56307	S 4 39000	V 4 51630	C 4 56307	C 4 57976
S 5 83510	S 5 10453	K 5 83183	P 5 95379	S 5 95379	S 5 17703	S 5 44307	K 5 32501	P 5 81102	V 5 64421	S 5 63602	P 5 84503
V 6 2887	S 6 37410	S 6 89315	S 6 25319	H 6 8451	C 6 38201	H 6 74309	V 6 83379	V 6 81102	V 6 83379	C 6 74010	V 6 10634
H 7 32701	P 7 53722	C 7 19805	V 7 84533	K 7 35353	P 7 58038	V 7 65653	C 7 74309	V 7 81102	V 7 92291	C 7 4010	S 7 10634
K 8 51630	C 8 79766	K 8 38913	K 8 65809	S 8 53079	S 8 53079	H 8 83429	C 8 83709	V 8 17344	K 8 21611	P 8 34480	V 8 38117
S 9 65900	S 9 84303	S 9 60001	K 9 83521	C 9 75916	V 9 86576	S 9 93411	P 9 6556	V 9 38200	S 9 40453	S 9 51617	K 9 55176
K 10 83602	S 10 10634	V 10 83202	S 10 96623	P 10 83838	V 10 17769	S 10 24212	S 10 35302	V 10 57285	S 10 44462	V 10 70532	K 10 86641
P 11 4040	H 11 38117	H 11 91882	C 11 978	S 11 8558	K 11 38297	P 11 48026	V 11 52597	V 11 83037	P 11 83303	P 11 83677	S 11 84752
S 12 34480	K 12 55176	K 12 19824	V 12 26879	V 12 36451	S 12 59571	S 12 65664	H 12 74377	C 12 86023	S 12 92740	K 12 6303	C 12 17330
V 13 51617	S 13 80041	S 13 38959	S 13 51378	H 13 53703	C 13 83183	S 13 83493	K 13 83785	V 13 17703	V 13 23081	S 13 31500	P 13 38179
H 14 70532	V 14 84732	C 14 60043	V 14 65828	K 14 79717	V 14 95379	V 14 95379	S 14 8451	V 14 38204	H 14 44307	C 14 52501	S 14 56302
K 15 83677	P 15 17330	P 15 83261	H 15 83540	S 15 83953	S 15 19905	H 15 25319	S 15 35353	V 15 58038	K 15 65653	P 15 74309	V 15 81102
K 16 6303	S 16 38179	S 16 91400	K 16 2887	C 16 10453	C 16 10453	C 16 48553	V 16 53079	K 16 83143	S 16 83429	S 16 83709	H 16 85119
S 17 34500	V 17 56307	V 17 56307	V 17 56307	P 17 37410	V 17 37410	V 17 60001	V 17 65809	V 17 75916	V 17 86576	C 17 93411	V 17 17344
H 18 52501	H 18 81102	H 18 39000	C 18 51630	S 18 57222	C 18 53521	C 18 83838	S 18 17709	P 18 19824	P 18 24212	H 18 35302	S 18 38200
S 19 74309	H 19 85119	H 19 64421	P 19 65900	V 19 79766	S 19 91382	V 19 96623	H 19 8558	V 19 38297	S 19 48026	K 19 52597	C 19 57285
V 20 83709	S 20 17344	S 20 83347	S 20 83602	H 20 84303	C 20 19824	S 20 978	K 20 36451	V 20 59571	V 20 65664	S 20 74377	P 20 83087
H 21 6556	C 21 38200	C 21 92291	V 21 4040	C 21 10634	P 21 38959	V 21 26879	S 21 38153	H 21 83153	C 21 83493	C 21 83785	S 21 86023
K 22 35302	P 22 57285	P 22 21611	H 22 34480	S 22 38117	C 22 60043	H 22 51378	C 22 79617	V 22 83815	C 22 95379	P 22 8451	V 22 17703
S 23 52597	S 23 83087	S 23 40453	K 23 51617	C 23 55176	V 23 55176	C 23 65828	P 23 83953	H 23 19805	S 23 25319	S 23 35353	H 23 38204
C 24 74377	V 24 86023	V 24 64462	S 24 70532	P 24 80641	H 24 83201	S 24 83540	S 24 10453	S 24 38913	C 24 48553	V 24 53079	C 24 58038
P 25 83785	H 25 17703	H 25 83393	C 25 83677	S 25 83677	C 25 21625	C 25 2887	C 25 2887	S 25 60001	P 25 65809	H 25 75916	S 25 83143
S 26 8451	C 26 38179	C 26 91400	P 26 6303	V 26 4307	V 26 4307	C 26 2701	V 26 37410	C 26 83202	S 26 83521	H 26 83838	C 26 86576
V 27 35353	S 27 58038	S 27 29081	C 27 51630	V 27 17330	H 27 58179	G 27 64421	K 27 79766	S 27 91382	V 27 96623	S 27 8558	S 27 17769
H 28 53079	C 28 83143	C 28 83143	K 28 4307	K 28 56307	P 28 8347	V 28 65900	S 28 84303	V 28 84303	H 28 978	C 28 36461	S 28 38297
K 29 75916	C 29 83143	C 29 83143	P 29 65653	H 29 74309	S 29 81102	H 29 83602	C 29 10634	V 29 38959	V 29 26879	P 29 53703	V 29 59571
K 30 83838	C 30 84429	S 30 83709	C 30 83709	C 30 85119	V 30 21611	K 30 4040	K 30 38117	H 30 60043	S 30 51378	H 30 83183	K 30 83183
C 31 8558	V 31 93411	V 31 93411	P 31 17344	V 31 17344	V 31 21611	S 31 34480	S 31 55176	C 31 65828	C 31 65828	K 31 83915	V 31 83915

Mikor van születésnapom?

Mindenki kísérelje meg szerencsését a születésnapjára feljegyzett számmal. Ezen naptárban az év minden egyes napjára más szám van feljegyezve, melyek postafordulattal megrendelés esetén nálunk kaphatók, úgy hogy bárki kiválaszhatja saját számát.

Ha időközben e szám elfogyott volna, hasonlókat küldünk.

Az egész válatot állami felügyelet alatt áll.

Az I. osztály eredeti sorsjegyek tervezési betétjei a következők:

egy nyolcad (1/8) frt —.75 vagy 1.50 korona egy negyed (1/4) frt 1.50 vagy 3.— korona
" fél (1/2) frt 3.— " 6.— " " egész (1) frt 6.— " 12.— "

A sorsjegyeket utánavétel vagy az összegnek postautalványon való előzetes beküldése ellenében megküldjük. Hivatalos tervezet díjtalanul. Megbízásokat kérünk azonnal, de legkésőbb

f. évi május hó 1-ig.

közvetlenül hozzánk beküldeni.

FIÓKOK:

V., Váci-körút 4.
Museum-körút II.
Erzsébet-körút 54.

TÖRÖK A. és T^{sa}

BANKHÁZA.
BUDAPEST, VI., Teréz-körút 46/a.

Sok és igen nagy nyereményt fizettünk ki nagyrabecsült vevőinknek és pedig rövid idő alatt hat millió koronánál többet.

Megrendelő levél levágandó.

T. TÖRÖK A. és T^{sa} bankházának, Budapest.

Ezennel megrendelek a m. kir. szab. osztálysorsjáték I. osztályához.....darab eredeti osztálysorsjegyet a hivatalos tervvel együtt.

A.....korona összeg { utánavendő.
 utalványval küldöm.
 mellékelve bankjegyekben (bélyegekbén) } A nem kívánt törlendő.

Pontos cím:

Simmenthali üszők

megvételre kerestettek (12—15 drb)

Levélheli ajánlatok a kiadóhivatalhoz kéretnek. (1005.)

A gyógy és műszaki évelő növények palántái.

Különösen Agnelli mentha piperitából, mentha crispából stb. kaphatók (kivánatra utastással)

Agnelli József plebános.
Csári, via Sasvár (Nyitramegye).

Ára: 100 darab palánta 5 frt (10 kor.)
1000 " " 25 frt (50 kor.)
Ötezer darab vételnél ezre 15 frt (30 kor.)
Tízezer " " " 10 frt (20 kor.)
Még nagyobb vételnél még az árt valamivel kedvezményesebbé teszem.

Az ár ab itt vasuti v. postai állomás.

Agnelli magyar kincs

eredeti burgonya, a mely rendkívül termékeny, úgy hogy a termést megcsodálni kell, és rendkívüli tulajdonságuk miatt külföldön (skandinaviában is) kerestetik. És

Agnelli Pannonia,

igen termékeny szép alakú és korán érő eredeti burgonya kapható előállításánál

Agnelli József

plebánosnál (882. II.)

Csári, via Sasvár (Nyitramegye).

Ára 6 forint o. é. ab itt vasuti állomás.

Eladó birtok

A néhai Bátor Löwenthal Károly Szász-pénteki, Besztercze és Szász-Régen között, Kolozsmegyében fekvő 1365 kataszterholdas

tagosított birtoka

egészben, vagy osztva, instructussal vagy a nélkül is, jutányos árban azonnal

eladó.

Bővebb felvilágosítást ad Nechay Lipót Szász-péntek, u. p. Teke. (877.)